

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Факультет економіки та екології моря

Кафедра фінансів

«ДОПУЩЕНИЙ ДО ЗАХИСТУ»
завідувач кафедрою
професор, д.е.н. Рогов Г.К.
(науковий ступінь, вчене звання, П.І.Б. завкафедрою)
_____ _____ «18» червня 2025 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

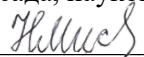
на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

на тему: **«КОМПЛЕКСНИЙ АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ**
ПІДПРИЄМСТВА»

Виконав: студентка групи 4441

_____ _____ Пастушенко В.Є.
(підпис)

Керівник роботи:

доцент кафедри фінансів, к.е.н.
(посада, науковий ступінь, вчене звання)
_____ _____ Приходько Н.В.
(підпис)

м. Миколаїв – 2025 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Факультет економіки та екології моря

Кафедра фінансів

Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

доцент, к.е.н. Пащенко О.В.

(підпис)

«___» _____ 2025 р.

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

Студенту Пастушенко Валерія Євгенівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи «Комплексний аналіз фінансового стану підприємства»

Керівник роботи Приходько Наталія Василівна, доц., к.е.н.

(науковий ступень, вчене звання, прізвище, ім'я по батькові)

Затверджені наказом ректора № 285уч. від «24» березня 2025 року

2. Термін подання роботи 6 червня 2025 р.

3. Вихідні дані по роботі:

Фінансова звітність ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» за 2022-2024 рр.
Нормативно-законодавча база

4. Перелік питань, що належать до розробки:

1. Розкрити сутність поняття комплексного аналізу фінансового стану підприємства. 2. Проаналізувати існуючі методи оцінки комплексного аналізу фінансового стану підприємства. 3. Розкрити нормативно-законодавчу та інформаційну базу комплексного аналізу фінансового стану підприємства. 4. Здійснити оцінку майнового стану, фінансової стійкості, ліквідності і платоспроможності та ділової активності ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» в 2023-2024 рр. 5. Визначити напрями покращення фінансового стану ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв».

5. Перелік презентаційних матеріалів:

1. Аналіз динаміки та структури активів та пасивів ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» за 2023-2024 рр.

2. Показники майнового стану ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» за 2023-2024 рр.

3. Аналіз ліквідності балансу ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» за 2023-2024 рр.

4. Відносні показники ліквідності та платоспроможності ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» за 2023-2024 рр.

5. Показники фінансової стійкості ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» за 2023-2024 рр.

6. Визначення типу фінансової стійкості ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» за 2023-2024 рр.

7. Динаміка доходів і витрат ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» за 2022-2024 рр.

8. Показники прибутковості ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» за 2022-2024 рр.

9. Показники ділової активності ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» за 2023-2024 рр.

10. Розрахунок інтегрального показника фінансового стану ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» в 2023-2024 рр.

11. Основні проблеми фінансового стану ПрАТ «Лакталіс -Миколаїв» та заходи його покращення.

6. Дата видачі завдання 12.02.2025

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

Номер	Назва етапів роботи	Терміни виконання етапів роботи	Примітка
1	Визначення керівника роботи та узгодження теми	05.02-21.02.25	Виконано
2	Складання змісту та узгодження з керівником	12.02.-21.02.25	Виконано
3	Вивчення літературних джерел	12.02.-21.02.25	Виконано
4	Збір та систематизація інформації за темою роботи	24.02.-10.03.25	Виконано
5	Розробка теоретичного розділу	10.03.-28.03.25	Виконано
6	Розробка аналітичного розділу	01.04.-30.04.25	Виконано
7	Розробка проектного розділу	07.04.-23.05.25	Виконано
8	Розробка вступу, висновків, списку джерел	26.05.-04.06.25	Виконано
9	Розробка презентації та доповіді	05.06.-10.06.25	Виконано

Студент

(підпис)

Пастушенко В.Є.

(прізвище та ініціали)

Керівник роботи

(підпис)

Приходько Н.В.

(прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

В кваліфікаційній роботі розкрито теоретичні основи комплексного аналізу фінансового стану підприємства. Здійснений комплексний аналіз фінансового стану ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» за 2023-2024 рр. Надані шляхи підвищення фінансового стану ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв».

Ключові слова: фінансовий стан підприємства, показники ліквідності, показники платоспроможності, показники фінансової стійкості, показники прибутковості.

ANNOTATION

The qualification work reveals the theoretical foundations for comprehensive analysis of the financial condition of the enterprise. An comprehensive analysis of the financial condition of PJSC «Lactalis – Mykolaiv» for 2023-2024 is carried out. Ways to improve the financial condition of PJSC «Lactalis – Mykolaiv» are provided.

Keywords: financial condition of the enterprise, liquidity indicators, solvency indicators, financial stability indicators, profitability indicators.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ КОМПЛЕКСНОГО АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА.....	5
1.1. Сутність, мета та завдання комплексного аналізу фінансового стану підприємства.....	5
1.2. Нормативно-законодавча та інформаційна база комплексного аналізу фінансового стану підприємства	11
1.3. Методи оцінки та характеристика показників комплексного аналізу фінансового стану підприємства	14
РОЗДІЛ 2. КОМПЛЕКСНА ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ ПРАТ «ЛАКТАЛІС-МИКОЛАЇВ»)	27
2.1. Загальна характеристика підприємства та оцінка його майнового стану	27
2.2. Оцінка ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості.....	34
2.3. Аналіз ділової активності та прибутковості.....	41
2.4. Розрахунок інтегрального показника комплексного аналізу фінансового стану підприємства	47
РОЗДІЛ 3. РОЗРОБКА ШЛЯХІВ ПОКРАЩЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПРАТ «ЛАКТАЛІС-МИКОЛАЇВ»	52
3.1. Основні ризики фінансового стану ПРАТ «Лакталіс-Миколаїв» та ефективні шляхи їх подолання.....	52
3.2. Впровадження та удосконалення системи моніторингу як стратегічний напрямок покращення фінансового стану підприємства.....	64
ВИСНОВКИ.....	70
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	74
ДОДАТКИ.....	81

ВСТУП

В сучасних умовах підприємства функціонують в динамічних умовах, які часто змінюються. Це може негативно вплинути на загальні показники їх господарсько-фінансової діяльності. Щоб бізнес залишався успішним та конкурентоспроможним, важливо зміцнювати його фінансову стабільність та платоспроможність. Саме комплексна діагностика фінансового стану допомагає виявити потенційні можливості підвищення його прибутковості та посилити конкурентні позиції на ринку.

Оскільки економічна ситуація в Україні нестабільна, тому своєчасний та всеохоплюючий аналіз діяльності підприємства стає особливо важливим. Він дає змогу визначити конкурентні переваги та оцінити потенціал розвитку підприємства, розробити ефективну стратегію для утримання провідних позицій і забезпечення довгострокової стабільності.

Комплексна оцінка фінансового стану підприємств є темою багатьох наукових досліджень як українських, так і закордонних вчених економістів: Аверіної М.Ю., Алексєєва І.В., Бланка І.О., Грабовецького Б.Є., Завгородньої О.М., Ковальової А.В., Костенко Т.Д., Лабунця О.О., Руснака Т.В., Савицької Т.В., Шеремета А.Л. та інших.

Метою кваліфікаційної роботи є розробка шляхів покращення та зміцнення фінансового стану підприємства на основі дослідження теоретичних та практичних підходів до комплексного аналізу його фінансового стану.

Для досягнення цієї мети необхідно вирішити ряд основних завдань:

- розкрити сутність, мету та завдання комплексного аналізу фінансового стану підприємства;
- дослідити нормативно-правову та інформаційну базу комплексного аналізу фінансового стану підприємства;

- детально охарактеризувати основні показники , які використовуються для комплексного аналізу, розглянувши їх методи розрахунку та роль у результативності діяльності;

- здійснити комплексний аналіз фінансового стану ПРАТ «Лакталіс-Миколаїв»;

- виявити проблеми фінансового стану підприємства;

- розробити ефективні шляхи покращення фінансового стану досліджуваного підприємства.

Об'єктом дослідження є процес комплексної оцінки фінансового стану підприємства.

Предметом дослідження є теоретичні та практичні основи комплексної оцінки фінансового стану підприємства.

При написанні кваліфікаційної роботи використовувалися методи системного аналізу, фінансового аналізу, графічної візуалізації.

Теоретико-методологічною базою дослідження є законодавчі та нормативні акти, монографії та статті в періодичних виданнях, пов'язані з комплексним аналізом фінансового стану підприємства.

Інформаційною базою комплексного аналізу фінансового стану підприємства є фінансова звітність ПРАТ «Лакталіс-Миколаїв» за 2022-2024 роки.

Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел у кількості 39 найменувань та 3 додатків.

У першому розділі розглядаються теоретичні засади комплексного аналізу фінансового стану підприємства. В другому розділі проведений комплексний аналіз фінансового стану ПРАТ «Лакталіс-Миколаїв» за 2022-2024 рік. В третьому розділі висвітлюються проблеми фінансового стану ПРАТ «Лакталіс-Миколаїв» та надані шляхи їх вирішення.

Загальний обсяг роботи – 92 сторінки. В ній міститься 4 рисунки і 18 таблиць.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ КОМПЛЕКСНОГО АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність, мета та завдання аналізу фінансового стану підприємства

В сучасних умовах ринкових відносин необхідно завжди здійснювати фінансовий аналіз стану підприємства, оцінку його платоспроможності, ліквідності й фінансової стійкості. Це дає змогу знайти шляхи його зміцнення та підвищення економічної стабільності.

Всебічний аналіз, моніторинг і контроль фінансової діяльності підприємства – це і є діагностика його фінансового стану. Вона дозволяє виявити недоліки та проблеми, знайти та мобілізувати внутрішні господарські резерви, збільшити прибутковість та знизити собівартість продукції.

Поняття «аналіз фінансового стану підприємства» міститься у низці нормативно-правових актів України.

Зокрема у «Положенні про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації» зазначається: «фінансовий аналіз діяльності підприємства – комплексне вивчення фінансового стану підприємства з метою оцінки досягнутих результатів, що проводиться за допомогою методів фінансового аналізу за даними фінансової звітності підприємства» [1]. У цьому документі наведені також основні етапи складання аналізу та алгоритм розрахунку коефіцієнтів (фінансових показників) діяльності підприємств.

Методи здійснення аналізу діяльності суб'єкту господарювання також розглянуті у наказі Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій «Методичне проведення поглибленого аналізу фінансово-господарського стану неплатоспроможних підприємств та організацій» [2].

Поняття «оцінка фінансового стану підприємства» досліджували багато вітчизняних та зарубіжних науковців, вчених-економістів. Вони по-різному трактували термін, акцентуючи увагу на різних аспектах. Але всі вони ґрунтуються на спільних ключових елементах: показниках ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості та рентабельності.

Загалом поняття «оцінка фінансового стану» подається авторами як «фінансовий аналіз», «аналіз фінансового стану», «фінансовий аналіз діяльності підприємства», «оцінка фінансово-господарської діяльності», «комплексний фінансовий аналіз» та «фінансова діагностика».

На думку дослідника Шеремета О.О: «комплексний фінансовий аналіз – сукупність заходів, спрямованих на збір, консолідацію, узагальнення та обробку вхідної фінансової інформації, з метою ідентифікації економічного потенціалу об'єкта аналізу, а також форма подання результатів такої ідентифікації» [3, с.85].

Доктор економічних наук Проскуріна Н.М. вважає «одночасне використання різних фінансових показників аналізу фінансового стану та результатів діяльності дозволяє більш об'єктивно та комплексно оцінити ефективність діяльності підприємства» [4].

Своє трактування поняття дали дослідники Літвін Б., Стельмах М. : «комплексний фінансовий аналіз служить для визначення економічного потенціалу підприємства, обґрунтування рішень стратегічного характеру, інформаційного забезпечення потреб фінансового планування, для розробки інвестиційних проектів та прийняття рішень щодо фінансування, надання кредиту, його обсягів та умов» [5, с.9].

Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. відзначають, що «зміст фінансового аналізу полягає в оцінюванні фінансового стану суб'єкта господарювання, виявленні можливостей підвищення ефективності його функціонування за допомогою раціональної фінансової політики» [6, с.12].

«Фінансова діагностика підприємства передбачає систематичне і всебічне оцінювання його діяльності з використанням різних методів, прийомів і методик аналізу» [7, с.152] обґрунтовує дане визначення група дослідників Дикань В.Л., Токмакова І.В., Овчиннікова В.О.

Циганова О.С., Мурашко І.С. у своєму дослідженні зробили висновок щодо сутності «фінансового аналізу» та запропонувала його визначення «як сукупність методичних прийомів та спеціальних знань, що використовуються в процесі дослідження фінансових відносин суб'єктів господарювання, фінансового стану підприємств, їх фінансових ресурсів і причинно – наслідкових зв'язків у динаміці з метою оцінки життєвого стану та перспектив розвитку підприємства» [8].

На нашу думку це трактування більш чітке та досконале. Адже воно ґрунтується не тільки на аналізі поточного становища підприємства за допомогою розрахунку економічних показників. Також воно передбачає більш глибокий аналіз в динаміці з визначенням причин та наслідків змін, а також прогнозування майбутнього розвитку підприємства.

Слід зауважити, що фінансовий стан підприємства є одним з основних факторів, що впливають на економічне зростання країни. На стійкість та стабільність підприємства впливають як внутрішні, так і зовнішні фактори. Чим вищий рівень стійкості, тим більше інвестиційна привабливість підприємства. Та, навпаки, недостатній рівень стійкості може призвести до браку коштів для фінансування поточної та інвестиційної діяльності, неплатоспроможності чи банкрутства.

Тому питання аналізу фінансового стану та визначення його стійкості є важливим для кожної організації. Для того, щоб розвиватися в умовах ринку і не допустити банкрутства, необхідно знати, як управляти фінансами, якою має бути структура капіталу та джерела його формування, яким має бути співвідношення між власними та позиковими коштами.

Вагоме значення діагностики фінансового стану суб'єкта господарювання полягає у її призначенні для виконання низки завдань [9, с.67], а саме:

- дослідження структури активів і пасивів, визначення ліквідності активів та ефективності використання капіталу;
- визначення платоспроможності підприємства, тобто здатності його виконувати свої фінансові зобов'язання;
- діагностика доходів, витрат та чистого прибутку компанії, а також виявлення факторів, що впливають на прибутковість;
- аналіз фінансової стійкості, визначення потенціалу та можливих ризиків;
- оцінювання ділової активності, конкурентоспроможності та своїх конкурентних переваг;
- здійснення висновків щодо успішних стратегій та управлінських рішень.

Аналіз динаміки показників підприємства сьогодні має важливе значення, оскільки є основою для швидкого підвищення ліквідності та платоспроможності, а також для розробки та впровадження заходів щодо підтримки та підвищення розвитку, виробничого потенціалу і прибутковості.

Останні роки спостерігається нестабільна ситуація не тільки на українських ринках, а і на світових. Багато підприємств зазнали банкрутства. Насамперед це пов'язано зі змінами в глобальній економіці та на фінансовому ринку, економічною нестабільністю, пандемією COVID-19 у 2020 – 2021 році. Тільки світ почав оговтуватися після карантинних

обмежень, які призвели до падіння попиту та виробництва, у 2022 році відбулося повномасштабне вторгнення країни – агресора в Україну. Руйнування підприємств, логістики та інфраструктури спричинили порушення економічних ланцюгів. Через високі ризики почався відтік інвестицій. Поступова девальвація гривні та зростання інфляції – все це негативно відображається на роботі підприємств.

Тому в умовах нестабільності бізнес ще більше повинен приділяти увагу аналітичному підходу до управління. Саме фінансовий аналіз є важливим для прийняття правильних рішень та зниження майбутніх ризиків.

Оцінка діяльності підприємства проходить через низьку послідовних етапів (табл.1.1). На кожному з них отримується інформація стосовно господарської діяльності, виявляються проблеми, що в подальшому дає можливість для розробки пропозицій щодо вдосконалення.

Таблиця 1.1

Етапи проведення комплексного аналізу фінансового стану підприємства

№	Етап	Характеристика
1	Постановка цілей аналізу	Перш за все необхідно визначити мету аналізу
2	Підготовка та збір інформації, перевірка якості бухгалтерської інформації	На цьому етапі збираються необхідні фінансові та не фінансові дані: фінансова звітність(баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів), зовнішня інформація (данні про конкурентів, ринкові тренди, макроекономічні показники) та статистичні дані
3	Аналіз фінансової звітності та інших даних	Розрахунок та порівняння фінансових показників за кілька періодів в динаміці, визначення структури показників, основних економічних показників (ліквідності, платоспроможності, рентабельності, фінансової стійкості та ділової активності)
4	Узагальнення інформації та формулювання висновків	Інтерпретуються отримані результати, робиться висновок, виявляються сильні та слабкі місця
5	Прогнозування та розробка рекомендацій	Визначаються фінансові ризики та можливості їх оптимізації, розробляються рекомендації щодо покращення показників діяльності

Джерело: складено автором за [10]

Тільки після проведення комплексного аналізу можна приймати об'єктивні управлінські рішення, розробляти ефективні стратегії розвитку та впроваджувати заходи щодо поліпшення фінансового становища підприємства.

Вчасне оцінювання діяльності підприємства, реагування на економічні кризи допомагають адаптуватися до ринкових змін, зберегти фінансову стабільність, мінімізувати ризики та поліпшити інвестиційну привабливість.

Таким чином, доцільність здійснення аналізу економічно-господарської діяльності має за мету не тільки оцінку поточного, а й перспективного фінансового стану, можливого розвитку підприємства, прогнозування змін абсолютних та відносних показників.

Узагальнюючи можна зробити висновок про необхідність аналізу фінансово-господарської діяльності організації.

По – перше, оцінка корисна для прийняття управлінських рішень, адже допомагає керівництву зрозуміти достовірний та всебічний фінансовий стан підприємства.

По - друге, підприємство здатне контролювати весь час доходи та витрати. Це допомагає оцінити ефективність використання ресурсів та оптимізувати витрати.

По – третє, аналіз сприяє залученню інвесторів та кредиторів. Кредитори або інвестори ніколи не вкладатимуть кошти, перш ніж не проаналізують економічні показники діяльності підприємства. Основною метою для них є повернення інвестицій. Саме в оцінці діяльності інвестор може побачити конкретну вигоду та зацікавитись у вкладанні коштів в проект.

По – четверте, за допомогою порівняння аналітичних даних з конкурентами можна визначити місце підприємства на ринку серед аналогічних компаній. Це в свою чергу дасть змогу оцінити потенціал

комерційного успіху та розуміння того, що можна зробити зміцнення ринкових позицій.

По – п'яте, аналіз показників фінансової звітності дозволяє оцінити вірогідні фінансові загрози, труднощі та ймовірне банкрутство.

По – шосте, за допомогою фінансового планування можна прогнозувати майбутні фінансові перспективи. Це дозволить скоригувати заздалегідь стратегію розвитку організації.

1.2. Нормативно-законодавча та інформаційна база комплексного аналізу фінансового стану підприємства

Комплексний аналіз фінансового становища підприємства ґрунтується на законодавчих та нормативних актах, національних положеннях (стандартах) бухгалтерського обліку, які регулюють ведення бухгалтерського обліку і фінансової звітності, а також рекомендацій щодо оцінки економічної діяльності підприємства.

Дотримання цих норм є обов'язковим для забезпечення достовірності та прозорості фінансової інформації.

Основною нормативно-правовою базою здійснення комплексного фінансового аналізу є:

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» №996-XIV від 16.07.1999р. [11], який визначає принципи та порядок ведення бухгалтерського обліку, складання та подання фінансової звітності, регулює обов'язки підприємств щодо зберігання фінансових даних.

2. Кодекс України з процедур банкрутства №2597-VIII від 18.10.2019 року [12]. Основна мета Кодексу – встановлення єдиних правил врегулювання неплатоспроможності боржників, прискорення та спрощення

процедур банкрутства, підвищення ефективності роботи кредиторів та боржників, а також покращення інвестиційного клімату в Україні.

3. Положення «Про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації» №121/5312 від 08.02.2001 р.[1] Воно містить єдиний порядок та методику проведення аналізу фінансового стану підприємств, що приватизуються.

4. Наказ Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств «Про затвердження методики проведення поглибленого аналізу фінансово-господарського стану підприємств та організацій» №81 від 27.06.1997 р. [2] Методика визначає порядок проведення аналізу проведення фінансово-господарського стану підприємств, що перебувають у стані фінансової кризи. Вона спрямована на виявлення причин неплатоспроможності, оцінку можливостей її відновлення, допомагає уникнути хаотичної ліквідації і сприяє збереженню підприємств, які мають потенціал для відновлення.

5. Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій, затверджена постановою Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств і організацій від 23.02.1998 р. №22 [13]. В методиці зазначається універсальна система оцінювання, що дозволяє інвесторам і кредиторам проаналізувати перспективність підприємства для вкладання коштів.

6. Закон України «Про фінансову реструктуризацію» від 02.06.2016р. №1404-VII [14]. Він встановлює механізми відновлення платоспроможності підприємств, які перебувають у фінансових труднощах.

7. Національні стандарти бухгалтерського обліку (НС(С)БО). Ці стандарти забезпечують єдиний підхід до формування фінансових даних, що необхідні для достовірного аналізу. Вони є обов'язковими для застосування всіма підприємствами, що ведуть бухгалтерський облік в Україні.

Інформаційна база комплексного аналізу складається з різних джерел даних, які відображають фінансовий стан, результати діяльності, рух

капіталу та інші аспекти функціонування підприємства. Вона включає внутрішні та зовнішні джерела даних, які дозволяють оцінити ефективність роботи компанії та ринкову позицію. Правильне використання інформації допомагає підприємству приймати обґрунтовані рішення, оптимізувати ресурси та забезпечити стійкий розвиток.

Внутрішні джерела інформації формуються в межах підприємства і містять найбільш детальну інформацію про його фінансовий стан. До них належать:

- Баланс (форма №1) – відображає фінансовий стан на певну дату;
- Звіт про фінансові результати (форма №2) – показує прибутки та витрати підприємств;
- Звіт про рух грошових коштів (форма №3) – аналізує рух коштів за видами діяльності;
- Звіт про власний капітал (форма №4) – відображає зміни в структурі капіталу підприємства;
- Примітки до річної звітності з показниками та поясненнями;
- інша бухгалтерська, управлінська звітність та оперативні дані.

Зовнішні джерела інформації формуються поза підприємства, але є важливими для аналізу зовнішнього середовища та оцінки конкурентоспроможності. Це статистична звітність (дані Державної служби статистики України щодо економічних показників, інші галузеві статистичні збірники), податкова звітність, ринкова інформація (аналітичні огляди ринку, інформація від конкурентів, рейтинги) та нормативні документи (Закони України, нормативні акти, міжнародні стандарти бухгалтерського обліку тощо).

Основні вимоги до інформації, яка міститься у фінансовій звітності:

- актуальність (відповідність поточному фінансовому стану підприємства);

- достовірність (перевіреність та відповідність стандартам бухгалтерського обліку);
- повнота (охоплення всіх аспектів фінансово-господарської діяльності);
- об'єктивність (відсутність спотворень та маніпуляцій).

Інформаційні джерела аналізу є важливим елементом фінансового управління, однак існують певні труднощі у її формуванні. А саме: неповнота інформації через брак внутрішньої аналітики на підприємстві, недостатня достовірність даних через маніпуляції з фінансовою звітністю, застарілість інформації (яка не відображає реальну ситуацію) та труднощі доступу до ринкових та галузевих даних для оцінки конкурентного середовища.

Шляхи вирішення цих проблем включають автоматизацію обліку, впровадження сучасних аналітичних систем та використання зовнішніх незалежних джерел.

Інформація, яка наводиться у фінансовій звітності, повинна бути дохідлива і зрозуміла її користувачам за умови, що вони мають достатні знання та зацікавлені у сприйнятті цієї інформації [15].

1.3. Методи оцінки та характеристика показників комплексного аналізу фінансового стану підприємства

На сьогодні існує безліч методів комплексної оцінки фінансового стану підприємства, але жодної єдиної стандартизованої методики немає. Тому відсутність універсального оцінювання може призвести до хибного трактування окремих показників та результатів, а згодом до прийняття необдуманих рішень.

Прийоми аналізу здійснюються за допомогою:

- різних математичних моделей;

- деталізації (дозволяє розглядати показники у розрізі окремих блоків);
- статистичних моделей (аналіз показників у конкретний момент часу);
- узагальнення і групування (дозволяє впорядкувати фінансові дані за певними характеристиками);
- порівняння (зіставлення даних чи показників з метою виявлення їх спільних та відмінних характеристик);
- системного аналізу (розгляд об'єкта не як сукупності окремих частин, а як єдиного механізму, де кожен елемент впливає на загальний результат);
- моделей ланцюгових підстановок (використовується для визначення впливу окремих факторів на зміну підсумкових показників);
- індексів (базується на розрахунку відносних змін фінансових показників).

На основі вивчення наукових праць нами були сформовані основні методи фінансового аналізу підприємства (рис.1.1).

Рис. 1.1. Основні та найпоширеніші методи оцінки фінансового становища організацій [складено автором]

Горизонтальний аналіз фінансового стану полягає в порівнянні економічних показників суб'єктів господарювання за кілька періодів (місяць,

квартал чи рік) для виявлення темпів зростання або зменшення значень фінансових показників.

Перевагами даного методу можна вважати простоту та наочність у визначенні змін, дозволяє оцінити стан підприємства у динаміці, виявити тривожні сигнали або позитивні зміни. Але не варто не звертати увагу на недоліки цього методу, а саме: він не враховує вплив інфляції та зовнішніх факторів, не дає повною мірою оцінити причини таких змін. При застосуванні цього методу використовуються дані за попередні роки, які не гарантують аналогічних змін у майбутньому.

Для отримання більш повної картини фінансового стану разом з горизонтальним аналізом використовують вертикальний аналіз. Він полягає у визначенні структури фінансових показників та виокремлення частки кожного елементу у загальній сумі. Найчастіше він застосовується для того, щоб визначити структуру активів, пасивів та капіталу підприємства, виявити структурні зміни протягом певного періоду часу.

Перевагами цього аналізу вважаються простота і наочність, можливість швидкого оцінювання структури фінансової звітності, диспропорцій у використанні фінансових ресурсів. Недоліками є те, що він не враховує зовнішні фактори (ринкові умови, конкуренцію, інфляцію), динаміку змін.

Найкращих результатів оцінювання фінансового стану можна досягти, комбінуючи вертикальний аналіз із горизонтальним та іншими методами фінансового аналізу.

Факторний аналіз передбачає оцінку впливу окремих факторів на зміну фінансових показників підприємства. Він допомагає визначити причини змін у справах підприємства і прогнозувати перспективи поліпшення показників. Окрім цього визначається ступінь впливу кожного фактору на загальний фінансовий результат.

Незважаючи на те, що цей вид аналізу – потужний інструмент для оцінки фінансового стану підприємств (виявляються ключові фактори впливу

на прибутковість, стійкість і ефективність діяльності), він має певні труднощі при оцінюванні. А саме: складний у розрахунках (особливо при великій кількості факторів) та кінцеві результати залежать від якості вихідних даних.

Порівняльний метод аналізу полягає у зіставленні фінансових показників підприємства з аналогічними даними за різні періоди, з показниками інших організацій або із встановленими нормативами по даній галузі.

У ході порівняльного аналізу виявляються відхилення від норм і стандартів, оцінюється кредитоспроможність компаній на ринку, визначаються проблемні зони (що дає змогу знайти шляхи їх усунення).

Метод порівняння використовується також в горизонтальному, вертикальному та коефіцієнтному аналізах. При обчисленні показників цим методом можуть виникати такі труднощі: галузеві середні показники можуть не відображати реальні умови конкретного підприємства; аналіз вимагає актуальних та достовірних даних для об'єктивного порівняння, але найчастіше зібрати цю інформацію дуже складно.

Трендовий аналіз являє собою визначення основної тенденції розвитку в часі (тренда) показників звітності [16]. Для того, щоб здійснити такий аналіз, компанія обирає показники, які бажає проаналізувати, за три-чотири роки. За допомогою таблиць, схем та графіків наочно показує тренд.

Один з найпоширеніших традиційних методів аналізу вважається метод коефіцієнтів (фінансових показників). На основі нього розраховуються відносні показники та робиться висновок щодо фінансового стану. Співставлення цих показників дають нам об'єктивну уяву про фінансове становище організації, оцінку її стабільності та виявити можливі ризики. Цей метод дає більш глибоку оцінку фінансового стану підприємства та дозволяє порівнювати результати компанії у часі та з конкурентами. Існує понад 200 відносних аналітичних коефіцієнтів. Необхідно враховувати усереднену динаміку показників за декілька попередніх періодів [17, с.82].

Усі показники можна систематизувати у п'ять основних груп (рис.1.2).

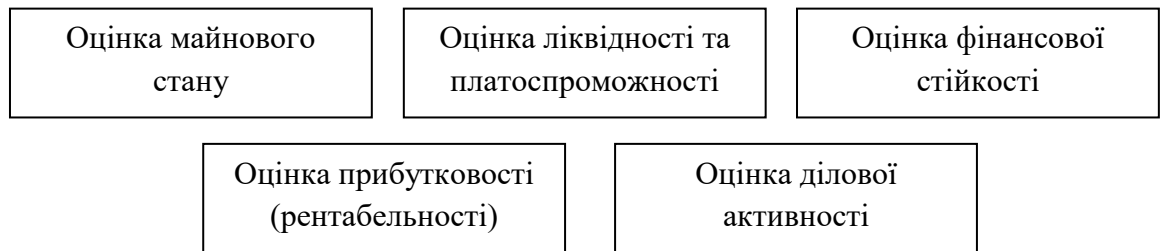

Рис. 1.2. Групи показників оцінки фінансового стану підприємства [18]

В умовах нестабільності в економіці та жорстокої конкуренції аналіз майнового стану є необхідним і обов'язковим. Адже він вочевидь має вплив на взаємовідносини з усіма учасниками господарських відносин: постачальниками, інвесторами, кредиторами та іншими.

У своїй науковій праці Мельник Т.Ю. запропонував таке трактування поняття: «майновий стан підприємства – це одна із ключових характеристик фінансового стану суб'єкта господарювання, що відображає розміщення, склад, структуру, динаміку та стан майна (активів) і капіталу (пасивів) підприємства, і змінюється з часом за рахунок впливу внутрішніх та зовнішніх факторів» [19, с.9].

Інформаційною базою для здійснення цього аналізу є баланс підприємства. В першу чергу робиться горизонтальний та вертикальний аналіз його статей: визначається структура активів та пасивів, оцінюється динаміка змін у структурі майна, ресурсів та джерел їх фінансування.

Раціональне вкладання ресурсів в активи має бути стратегічно обґрунтованим. Їх неправильне вкладання може призвести до фінансових проблем та втрати конкурентних переваг. Тому диверсифікація активів допомагає мінімізувати ризики. Своєчасне дослідження поточних тенденцій дозволяє швидко реагувати на зміни у складі та структурі майна, а також у джерелах формування.

На другому етапі розраховуються коефіцієнти майнового стану підприємства. Методика їх розрахунку наведена у таблиці 1.2.

Таблиця 1.2

Алгоритм розрахунку показників майнового стану підприємства

Назва показника	Формула розрахунку за даними фінансової звітності	Рекомендоване значення
1	2	3
1. Сума господарських коштів, що їх підприємство має у розпорядженні	Ф.№1, р.1300 або р.1900	Збільшення
2. Вартість власних коштів підприємства	Ф.№1, р.1495	Збільшення
3. Вартість власних оборотних коштів (робочий капітал)	Ф.№1, р.1195 – р.1695	Збільшення
4. Коефіцієнт зносу основних засобів	Ф.№1, р.1012 : р.1011	Зменшення і менше 0,5.
5. Коефіцієнт придатності основних засобів	Ф.№1, 1 – р.1012 : р.1011	Збільшення і бути більшим 0,5
6. Коефіцієнт оновлення	Ф.№5, р.260 (гр.5)/Ф.№1, р.1011 (к. р.)(гр4)	Збільшення
7. Коефіцієнт вибуття	Ф.№5, р.260 (гр.8)/ Ф.№1, р.1011 (п. р.) (ф1 р031гр3	Менше, ніж коефіцієнт оновлення основних засобів
8. Частка основних засобів в активах	Ф.№1, р. 1010/ Ф.№1, р. 1300	Зменшення
9. Коефіцієнт мобільності активів	Ф.№1, р. 1195/ Ф.№1, р. 1095	Збільшення

Джерело: складено за даними [20,с.177].

Слід зауважити, що майновий стан підприємства значною мірою залежить від специфіки його діяльності. Оскільки різні галузі мають свої особливості у структурі активів та джерел їх фінансування. Виробничі підприємства мають значну частку основних засобів, тоді як торгівельні компанії – значну частку оборотних активів. Існує різна потреба у фінансуванні компанії: будівельні організації потребують високих капіталовкладень, тоді як ІТ-компанії низьких капіталовкладень, але високих витрат на персонал.

Стійке та ефективне функціонування підприємства та його розвиток у сучасних трансформаційних умовах господарювання забезпечується

ліквідністю та платоспроможністю, що гарантує виконання зобов'язань підприємства в установлений час [21, с.106].

Ліквідність показує, наскільки швидко організація може перетворити свої активи на грошові кошти для покриття боргів. Платоспроможність – це здатність підприємства своєчасно та в повному обсязі провести розрахунки за своїми зобов'язаннями [22].

Аналіз ліквідності балансу передбачає співставлення активів, упорядкованих за рівнем ліквідності (від найбільш ліквідних до найменш ліквідних), із короткостроковими зобов'язаннями, згрупованими за строками їх погашення (табл.1.3).

Таблиця 1.3

Систематизація активів та пасивів підприємства

Актив		Пасив	
Групи	Суми рядків балансу	Групи	Суми рядків балансу
Високо(абсолютно) ліквідні А1	p.1160 + p.1165	Найбільш термінові П1	p.1615 + ... + p.1660 + +p.1690
Швидколіквідні А2	p.1125 +...+ p.1155	Короткострокові П2	p.1600 + p.1610 + p.1665
Повільноліквідні А3	p.1100+ p.1110 + p.1170 + +p.1190	Довгострокові П3	p.1500 + p.1510 + p.1515
Важколіквідні А4	p.1095	Постійні (стійкі) П4	p.1495 + p.1520 + p.1525

Джерело: опрацьовано за даними [23]

Баланс буде відповідати вимогам ліквідності, якщо:

$$A1 > П1, A2 > П2, A3 > П3, A4 < П4. \quad (1.1)$$

Виконання перших трьох співвідношень означає, що поточні активи перевищують зобов'язання підприємства, тоді як четверте співвідношення підтверджує наявність власного оборотного капіталу. Якщо хоча б одне з співвідношень не дотримується, це свідчить про недостатню ліквідність балансу.

Аналіз ліквідності допомагає виявити ризики дефіциту грошових коштів, неплатоспроможності та неефективного використання своїх ресурсів. Якщо частка неліквідних активів занадто велика (наприклад, багато коштів вкладено в основні засоби, які не можна швидко продати), то підприємство може мати труднощі для фінансування поточних витрат. Тож у разі кризових ситуацій підприємство не зможе швидко мобілізувати активи. Це може призвести до затримки виплат постачальникам, сплати податків, що в свою чергу погіршить ділову репутацію організації.

Більш поглиблено оцінити рівень ліквідності та платоспроможності можна за допомогою коефіцієнтів (табл.1.4).

Таблиця 1.4

Показники ліквідності та платоспроможності підприємств

Назва показника	Формула розрахунку за даними фінансової звітності	Рекомендоване значення
1	2	3
1 Коефіцієнт абсолютної ліквідності (платоспроможність)	$\Phi.\text{№}1, (p.1165 + p.1160) : p.1695$	0,2 - 0,35
2. Коефіцієнт швидкої ліквідності	$\Phi.\text{№}1, (p.1125 + \dots + p.1165) : p.1695$	0,7-0,8
3. Коефіцієнт загальної ліквідності	$\Phi.\text{№}1, p.1195 : p.1695$	2-2,5
4. Частка оборотних коштів у активах	$\Phi.\text{№}1, p.1195 : p.1300$	Збільшення
5. Частка запасів у поточних активах	$\Phi.\text{№}1, (p.1100 + \dots + p.1110) : p.1195$	Зменшення
6. Частка власних оборотних коштів у запасах	$\Phi.\text{№}1, (p.1195 - p.1695) : (p.1100 + p.1110)$	Більше 0,5
7. Коефіцієнт співвідношення активів	$\Phi.\text{№}1, p.1195 : p.1095$	Більше 1
8. Забезпеченості оборотних активів власним капіталом	$\Phi.\text{№}1, (p.1495 - p.1095) : p.1195$	Більше 0,1

Джерело: опрацьовано за даними [23]

Слід зазначити, якщо коефіцієнти ліквідності низькі, підприємство може мати проблеми з поточними витратами. Коефіцієнти ліквідності більші за нормативні значення свідчать про фінансову стабільність, однак занадто високі значення можуть означати неефективне використання активів. Стосовно показників платоспроможності, якщо динаміка цих коефіцієнтів погіршується, то підприємство ризикує втратити фінансову стійкість у майбутньому.

Загалом низька ліквідність та платоспроможність вказує на фінансові ризики або необхідність додаткового фінансування. Для забезпечення стабільної діяльності необхідно підтримувати збалансоване співвідношення цих показників, що дозволить уникнути як надмірного боргового навантаження, так і дефіциту оборотних коштів.

Фінансова стійкість організації визначає його здатність підтримувати рівновагу між власним і залученим капіталом, забезпечувати фінансування її безперебійної діяльності та уникати фінансових труднощів. Аналіз дає змогу оцінити, наскільки підприємство незалежне від зовнішніх джерел фінансування.

Здійснювати оцінку фінансової стійкості доцільно у два етапи::

- визначення типу фінансової стійкості на основі розрахунку забезпеченості запасів джерелами їх формування [24];
- шляхом розрахунку ключових коефіцієнтів.

Розрізняють чотири типи фінансової стійкості. Порядок визначення класу стійкості наведено на рис 1.3.

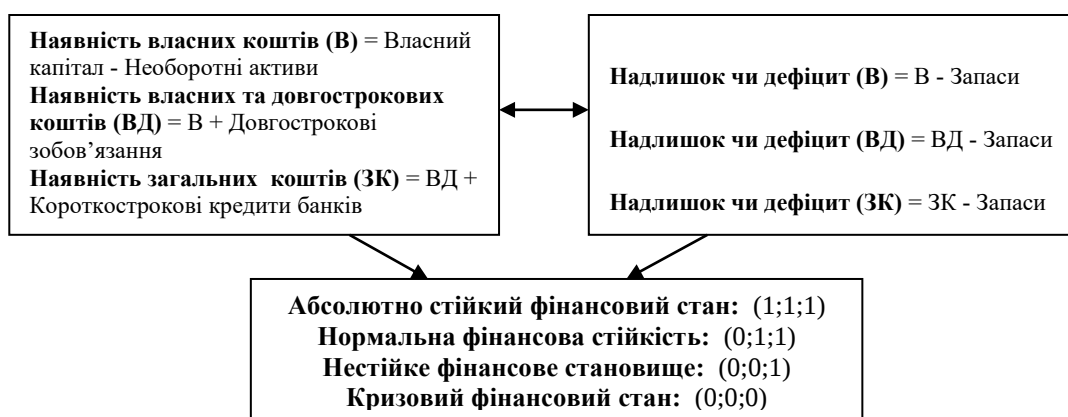

Рис.1.3. Визначення типу фінансової стійкості підприємства [25,с.458]

Тривимірний підхід дає можливість всебічно оцінити фінансову стійкість підприємства, враховуючи як власні ресурси, так і рівень залежності від зовнішніх джерел фінансування.

Оцінювання фінансової стійкості також здійснюється за розрахунком ключових відносних показників (табл.1.5).

Таблиця 1.5

Ключові показники фінансової стійкості підприємств

Назва показника	Формула розрахунку за даними фінансової звітності	Рекомендоване значення
1	2	3
1. К-т співвідношення позичених і власних коштів (фінансового ризику)	$\Phi.\text{№}1, (p.1595 + p.1695 + p.1700) : p.1495$	0,3-0,5
2. К-т автономії	$\Phi.\text{№}1, p.1495 : p.1300 (1900)$	Більше 0,5
3. К-т маневреності власних коштів	$\Phi.\text{№}1, (p.1195 - p.1695) : p.1495$	Якомога більший, > 0
4. К-т концентрації залученого капіталу	$\Phi.\text{№}1, (p.1595 + p.1695 + p.1700) : p.1900$	Менше 0,5
5. К-т довгострокового залучення позикових коштів	$\Phi.\text{№}1, p.1595 : (p.1595 + p.1495)$	Зменшення 0,4
6.К-т фінансового левереджу	$\Phi.\text{№}1, p.1595 : p.1495$	Менше 0,5
7. Показник заборгованості кредиторам	$\Phi.\text{№}1, p.1610+p.1615+p.1620+p.1625+p.1630 : p. 1300$	Якомога менший
8. К-т фінансової залежності	$\Phi.\text{№}1, p.1300 : p.1495$	Менше 2
9. К-т забезпеченості запасів	$\Phi.\text{№}1, (p.1495-1095):p.1100$	0,6-0,8
10. К-т забезпеченості оборотних активів власним оборотним капіталом	$\Phi.\text{№}1, (p.1495 - p.1095) : p.1195$	Менше 0,1
11. К-т маневреності функціонального капіталу	$\Phi.\text{№}1, (p.1495 - p.1095) : p.1495$	0-1

Джерело: опрацьовано за даними [25]

Комплексний підхід оцінювання стійкості допомагає підвищити рівень інвестиційної привабливості для будь-якого підприємства. Чим вищий рівень цього показника, тим менше компанії потрібно залучати дорогих кредитних ресурсів, що дозволяє знизити фінансові витрати. Тобто фінансово стійкі підприємства мають більше можливостей для розширення ринку, інвестування в інновації витримування економічних криз.

Прибуток є рушійною силою та мотивом діяльності підприємств і організацій, яка дозволяє підприємству утримувати свої позиції на ринку та

забезпечувати динамічний розвиток виробництва в умовах конкуренції [26, с.119].

Аналіз прибутковості компанії необхідний для оцінки його фінансової ефективності та перспектив розвитку. Він допомагає власникам, кредиторам та інвесторам зрозуміти, наскільки раціонально підприємство здійснює свою діяльність для отримання максимального прибутку.

Для об'єктивного аналізу ефективності діяльності недостатньо враховувати лише розмір прибутку в абсолютних величинах. Важливо також оцінювати рівень його доходності та рентабельності, тобто відносні показники прибутковості (табл.1.6).

Таблиця 1.6

Показники прибутковості підприємств

Назва показника	Формула розрахунку за даними фінансової звітності	Рекомендоване значення
1	2	3
1. Рентабельність продаж	$\Phi. \text{№}2, \text{p.}2190 : \text{p.}2000 \times 100\%$	<6% – дуже низька; 6-21% – середнього рівня; 21-31% – високого рівня; > 31% – дуже висока
2. Рентабельність операційної діяльності	$\Phi. \text{№}2, \text{p.}2190 : (\text{p.}2050 + \text{p.}2130 + \text{p.}2150 + \text{p.}2180) \times 100\%$	
3. Рентабельність діяльності до оподаткування	$\Phi. \text{№}2, \text{p.}2290 : (\text{p.}2050 + \text{p.}2130 + \text{p.}2150 + \text{p.}2180) \times 100\%$	
4. Рентабельність капіталу (підприємства)	$(\text{p.}2290, \text{ф.} \text{№}2) : \text{p.}1300, \text{ф.} \text{№}1 \times 100\%$	Більше 20%
5. Рентабельність власного капіталу	$\Phi. \text{№}2, \text{p.}2350 : 0,5(1495 \text{п.п} + 1495 \text{к.п.})^*, \text{ф.} \text{№}1$	Більше 16%

Джерело: опрацьовано за даними [27]

Необхідно зауважити, що «в світовій практиці визначені теоретично достатні значення показників рентабельності, які є більші 20%. Це означає, що господарська операція вважається прибутковою» [28, с.47].

Розрахунок показників ділової активності – це важливий інструмент для аналізу фінансового стану підприємства. Показники оборотності

дозволяють оцінити, як швидко компанія перетворює свої активи (запаси, дебіторську заборгованість) на гроші, а також виявляються можливі затримки або надмірне накопичення ресурсів.

За сучасних умов господарювання діловій активності підприємства відводиться ключове місце, адже вона є комплексною характеристикою і визначає його конкурентоспроможність на ринку [29, с.209].

Ключові відносні показники ділової активності та нормативні їх значення наведено у табл. 1.7.

Таблиця 1.7

Показники ділової активності підприємств

Назва показника	Формула розрахунку за даними фінансової звітності	Рекомендоване значення
1. Загальна оборотність капіталу	$p.2000 \text{ (ф.№2)} : p.1300 \text{ (ф.№1)}$	Збільшення
2. Оборотність готової продукції	$p.2000 \text{ (ф.№2)} : p.1103 \text{ (ф.№1)}$	Збільшення
3. Оборотність запасів	$p.2050 \text{ (ф.№2)} : p.1100 \text{ (ф.№1)}$	Збільшення
4. Оборотність дебіторської заборгованості	$p.2000 \text{ (ф.№2)} : p.1125 + p.1130 + \dots + p.1155 \text{ (ф.№1)}$	Збільшення
5. Середній строк обороту дебіторської заборгованості	$p.1125 + p.1130 + \dots + p.1155 \text{ (ф.№1)} : p.2000 \text{ (ф.№2)} \times 360$	Зменшення
6. Оборотність кредиторської заборгованості	$p.2000 \text{ (ф.№2)} : p.1615 \text{ (ф.№1)}$	Збільшення
7. Середній строк обороту кредиторської заборгованості	$p.1615 \text{ (ф.№1)} : p.2000 \text{ (ф.№2)} \times 360$	Зменшення
8. Фондовіддача необоротних активів	$p.2000 \text{ (ф.№2)} : (p.1011 - p.1012) \text{ (ф.№1)}$	Збільшення
9. Оборотність власного капіталу	$p.2000 \text{ (ф.№2)} : p.1495 \text{ (ф.№1)}$	Збільшення

Джерело: опрацьовано за даними [23]

Комплексні методи аналізу базуються на всебічному вивченні фінансової звітності підприємства. Це означає, що аналіз охоплює не лише числові фінансові показники, але й враховує інші важливі чинники, які

можуть впливати на діяльність компанії, наприклад якість управління чи ринкову ситуацію.

До таких методів належать:

1. Інтегральний метод, суть якого полягає в тому, щоб звести всі фінансові показники до одного узагальненого індикатора. Дає змогу отримати чітку оцінку рівня фінансового потенціалу підприємства [30, с.1266]. Існуючі підходи в межах цього методу: метод суми балів та метод Z-рахунку.

2. Метод рейтингового аналізу. Підприємству присвоюється рейтинг на основі загального аналізу його фінансового стану. Характер формування та призначення рейтингів різні [31, с.70]. Відомі міжнародні рейтингові агентства, такі як Standart & Poor`s, Moody`s та Fitch Ratings, присвоюють оцінки від «А» (висока надійність) до «С» (високий ризик). Такий рейтинг демонструє кредитоспроможність компанії та ймовірність її банкрутства.

Систематизуючи методичні підходи до оцінювання фінансового стану підприємства, вважаємо за доцільним здійснювати комплексний аналіз на основі системи ключових фінансових показників, які відображають основні аспекти його господарської діяльності. При цьому важливою складовою є формування інтегрального показника, що дає змогу об'єктивно та всебічно охарактеризувати загальний фінансовий стан підприємства, виявити тенденції його розвитку та приймати обґрунтовані управлінські рішення. Методичний підхід до оцінювання повинен ґрунтуватися на принципах системності, комплексності та динамічності.

В результаті вивчення теоретичних основ комплексного аналізу фінансового стану підприємства можна сформулювати висновок:

1. Комплексний аналіз фінансового стану – це процес аналізу фінансового «здоров'я» підприємства за допомогою різних показників, таких як ліквідність, платоспроможність, фінансова стійкість та ділова активність.

2. Фінансовий стан слід оцінювати систематично і комплексно, використовуючи сукупність методів, прийомів і способів аналізу. Це дає змогу критично оцінити фінансову діяльність компанії як у статистиці, так і в динаміці, виявити «проблемні зони», а також ефективно використовувати та раціонально розподіляти фінансові ресурси.

3. Своєчасний аналіз може допомогти виявити проблеми, з якими компанія стикається зараз або які можуть виникнути в майбутньому, щоб вжити конкретних заходів для запобігання небажаних наслідків.

4. Методи фінансової діагностики включають горизонтальний та вертикальний, факторний, порівняльний та коефіцієнтний аналіз, інтегральний. Вони допомагають комплексно оцінити всі аспекти діяльності підприємства та визначити його слабкі та сильні сторони.

5. Законодавче регулювання такого виду аналізу базується на Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність», Національних стандартах бухгалтерського обліку та інших нормативних актах.

6. Основним джерелом інформації для аналізу є фінансова звітність підприємства, зокрема Звіт про фінансовий стан (Баланс), Звіт про фінансові результати, Звіт про рух грошових коштів, Звіт про зміни в капіталі та інші документи.

Беручи до уваги розглянуті теоретичні підходи, у другому розділі цієї кваліфікаційної роботи буде проведена комплексна діагностика фінансового стану ПРАТ «Лакталіс-Миколаїв» - найбільшого виробника молочної продукції Миколаївської області.

РОЗДІЛ 2

КОМПЛЕКСНА ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ ПРАТ «ЛАКТАЛІС-МИКОЛАЇВ»)

2.1. Загальна характеристика підприємства та оцінка його майнового стану

Приватне акціонерне товариство «Лакталіс-Миколаїв» (ЄДРПОУ 23624594) було офіційно зареєстровано 2 серпня 1999 року. Розмір статутного капіталу компанії становить 69795207,00 грн. [32]. Компанія спеціалізується на переробці молока та виготовленні молочних продуктів, зокрема вершкового масла та різних видів сиру, сметани, йогуртів та ін.

Історія діяльності французької групи Lactalis в Україні розпочалася ще 15 лютого 1996 року, коли було створено франко-українське підприємства на базі Миколаївського міського молочного комбінату. Основним напрямком роботи стало виробництво харчового казеїну та масла. Вже у липні того ж року компанія вивела на український ринок перший продукт під брендом President – вершкове масло, виготовлене за унікальною для України технологією, яка передбачала сквашення вершків спеціальними заквасками.

Формуванню спільного підприємства передувала багаторічна підготовча робота та переговори. Попри складну економічну ситуацію в державі 1990–х років, Lactalis побачила перспективи розвитку молочної галузі в країні. Вона першою серед іноземних інвесторів виявила інтерес до спільної співпраці та зробила значні вкладання в модернізацію потужностей комбінату.

З 1998 року підприємство активно інвестувало у технічне переоснащення та розширення асортименту продукції. Вже за два роки на заводі випускалося понад 150 найменувань молочних продуктів. Використання найсучаснішого обладнання зробило завод одним із найбільш технологічно розвинених у країні.

Для того, щоб гарантувати постійну високу якість своєї продукції, підприємство продовжувало впроваджувати автоматизовані системи виробництва, що дозволило мінімізувати вплив людського фактору. Це сприяло посиленню санітарно-гігієнічного контролю та підвищенню безпечності товару.

Завдяки дотриманню високих стандартів якості продукції «Лакталіс-Україна» здобула довіру не лише в Україні, а й за її межами. У січні 2016 року компанія була серед перших у нашій країні, хто отримав дозвіл на постачання молочних товарів до країн Європейського Союзу. Це стало знаковим етапом у розвитку підприємства, відкривши йому шлях на міжнародні ринки.

Сьогодні продукція заводу експортується більш ніж у 25 країн світу. У 2017-2018 роках компанія посіла провідні позиції серед українських виробників, які експортують молочні вироби безпосередньо до споживачів.

Щодо позиціонування на ринку, нині ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» входить до числа провідних молокопереробних підприємств України та є частиною міжнародної групи Lactalis. А завдяки постійним інвестиціям у модернізацію, технології та якість продукції, воно зберігає стійку конкурентну позицію як на вітчизняному, так і на світовому ринку.

У 2023 році десять підприємств Миколаївської області увійшли до рейтингу найбільших компаній України за рівнем доходів. Цю інформацію оприлюднили експерти аналітичної платформи YouControl [33]. До топ – 10 суб'єктів господарювання з найбільшим рівнем доходу увійшло ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» з доходом 1563497 тис. грн.

Завдяки вірності традиціям французької якості, адаптації до сучасних ринкових вимог та прагненню до інновацій, організація продовжує впевнено розширювати географію експорту та посилювати свою присутність у міжнародному молочному бізнесі.

Фінансовий стан підприємства залежить від усієї його діяльності, яка включає в себе виробничі та господарські процеси. Оцінити його лише за допомогою одного показника неможливо, оскільки це не дасть повного уявленні про ситуацію на виробництві.

Для об'єктивної та точної оцінки, потрібен комплексний підхід, що включає систему різних фінансових показників. Кожен з них має своє значення і допомагає виявити різні аспекти діяльності, даючи повну картину фінансового становища. Тільки так можна отримати чітке уявлення про те, як ефективно працює організація і знайти можливості для покращення ситуації.

Тому для відображення реального фінансово-господарського стану ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв», дослідимо показники його діяльності за 2023-2024 роки з точки зору комплексного аналізу.

Передусім здійснимо детальний аналіз активів підприємства та джерел їх формування, застосовуючи методи горизонтального та вертикального аналізу.

Результати аналізу активів підприємства наведено у таблиці 2.1, де відображено їх структуру, динаміку змін та їх вплив на фінансовий стан компанії.

Загалом вважається позитивною тенденцією у фінансовому становищі підприємства, якщо протягом звітного періоду зростає загальна сума його активів. За 2023 рік відбулося збільшення валюти балансу на 249802 тис. грн. (або на 51,27%) та за 2024 рік - на 33566 тис. грн. (або на 4,55%), тобто зростання уповільнилося. Це свідчить про позитивну динаміку розвитку підприємства, розширення його ресурсної бази, нарощування виробництва та торговельних можливостей.

Зростання валюти балансу відбулося в результаті поступового зростання вартості оборотних активів, в той час спостерігається тенденція зменшення вартості необоротних активів, що свідчить про поступове зростання оборотності всього майна підприємства.

За 2023 рік необоротні активи зменшилися на 3678 тис. грн. (2,12%), а за 2024 рік їх скорочення було ще більшим – на 15748 тис. грн. (9,28%). Зменшення необоротних активів може означати, що підприємство скорочує інвестиції у свій розвиток, а з іншого боку свідчить про підвищення мобільності активів.

Таблиця 2.1

Аналіз динаміки та структури активів та пасивів ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» за 2023-2024 рр.

Статті балансу	На кінець 2022 року		На кінець 2023 року		На кінець 2024 року		Відхилення (+,-)					
							2023 року від 2022 року			2024 року від 2023 року		
	Сума, тис. грн.	Питома вага, %	Сума, тис. грн.	Питома вага, %	Сума, тис. грн.	Питома вага, %	Суми, тис. грн.	Темпу приросту, %	Питоми ваги, %	Суми, тис. грн.	Темпу приросту, %	Питоми ваги, %
АКТИВ	487346	100,00	737208	100,00	770774	100,00	249862	51,27	x	33566	4,55	x
I. Необоротні активи	173302	35,56	169624	23,01	153876	19,96	-3678	-2,12	-12,55	-15748	-9,28	-3,05
II. Оборотні активи	314044	64,44	567584	76,99	616898	80,04	253540	80,73	12,55	49314	8,69	3,05
2.1. Запаси	83023	17,04	123887	16,80	114950	14,91	40864	49,22	-0,23	-8937	-7,21	-1,89
2.2. Дебіторська заборгованість	221839	45,52	438949	59,54	491226	63,73	217110	97,87	14,02	52277	11,91	4,19
2.3. Гроші та їх еквіваленти	6597	1,35	613	0,08	1750	0,23	-5984	-90,71	-1,27	1137	185,48	0,14
2.4. Витрати майбутніх періодів	411	0,08	765	0,10	676	0,09	354	86,13	0,02	-89	-11,63	-0,02
2.5. Інші оборотні активи	2174	0,45	3370	0,46	8296	1,08	1196	55,01	0,01	4926	146,17	0,62
ПАСИВ	487346	100,00	738962	100,00	770774	100,00	251616	51,63	x	31812	4,30	x
I. Власний капітал	392176	80,47	540513	73,14	526341	68,29	148337	37,82	-7,33	-14172	-2,62	-4,86
1.1. Зареєстрований капітал	69795	14,32	69795	9,45	69795	9,06	0	0,00	-4,88	0	0,00	-0,39
1.2. Додатковий капітал	1714	0,35	1714	0,23	1714	0,22	0	0,00	-0,12	0	0,00	-0,01
1.3. Резервний капітал	384780	78,95	320667	43,39	469004	60,85	-64113	-16,66	-35,56	148337	46,26	17,45
1.4. Нерозподілений прибуток	-64113	-13,16	148337	20,07	-14172	-1,84	212450	-331,37	33,23	-162509	-109,55	-21,91
II. Довгострокові зобов'язання	0	0,00	0	0	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
III. Поточні зобов'язання	95170	19,53	198449	26,86	244433	31,71	103279	108,52	7,33	45984	23,17	4,86
3.1. Кредиторська заборгованість	91499	18,77	193400	26,17	238187	30,90	101901	111,37	7,40	44787	23,16	4,73
3.2. Поточні забезпечення	1626	0,33	3116	0,42	2475	0,32	1490	91,64	0,09	-641	-20,57	-0,10
3.3. Інші зобов'язання	2045	0,42	1933	0,26	3771	0,49	-112	-5,48	-0,16	1838	95,09	0,23

Джерело: опрацьовано за даними [додатку А, додатку Б, додатку В]

Оборотні активи протягом аналізованих років, навпаки, мали позитивну динаміку. За 2023 рік вони зросли на 253540 тис. грн. (80,73%), а за 2024 рік їх зростання сповільнилося, і вони збільшилися лише на 49314 тис. грн. (8,69%). У підприємства оборотні активи перевищують необоротні активи більш ніж у 2 рази. В структурі активів їх частка складає на кінець 2022 року – 64,44%, на кінець 2023 року – 76,99%, на кінець 2024 року – 80,04% (рис.2.1). Це дає підставу стверджувати про високу оборотність майна підприємства.

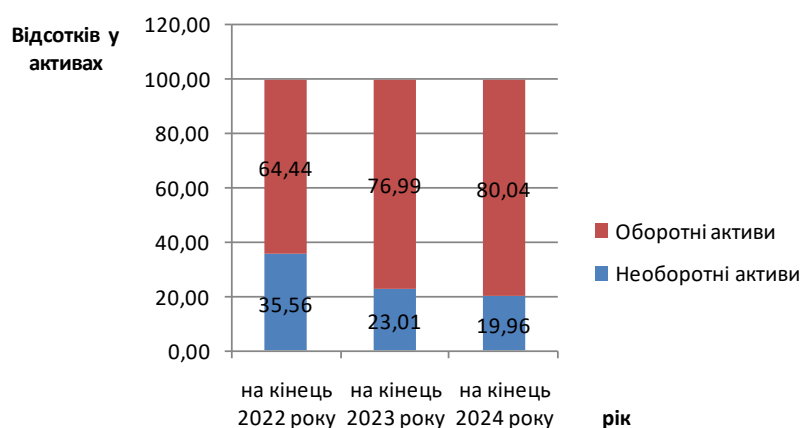

Рис.2.1. Структура активів ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» за 2023-2024 рр.

Основне зростання вартості оборотних активів за 2023 рік відбулося за рахунок збільшення дебіторської заборгованості на 217110 тис. грн. (97,86%), що говорить про проблеми з платіжною дисципліною клієнтів. Однак за 2024 рік темп зростання сповільнився (+11,91%), що можна оцінити позитивно.

Загалом дебіторська заборгованість займає понад 60% вартості активів на кінець 2024 року. Така ситуація була не завжди: на кінець 2022 року її частка складала 45,52%, на кінець 2023 року – 59,54%.

Запаси за 2023 рік суттєво зросли (+49,22%), але за 2024 рік відбулося їх зменшення їх вартості на 7,21%, що може свідчити про зниження попиту або проблеми з реалізацією продукції.

Грошові кошти на кінець 2023 року зменшилися на 90,71%, що свідчить про зниження ліквідності підприємства. Проте на кінець 2024 року

відбулося їх часткове відновлення (+185,48%). Питома вага грошових коштів на кінець 2022 року становила 1,35% активів, протягом двох наступних років відбувся стрімкий спад цього показника (на кінець 2023 року – 0,08%, на кінець 2024 року – 0,23%). Це дуже низький рівень, що може створювати ризики для операційної діяльності підприємства.

Інші оборотні активи зростають значними темпами: за 2023 рік - на 1196 тис. грн. (55,01%), за 2024 рік - на 4926 тис. грн. (146,17%), що вказує на інвестування в швидколіквідні активи.

Як видно з табл. 2.1 в пасиві балансу теж відбулися зміни. За 2023 рік загальна сума пасивів зросла на 251616 тис. грн. (на 51,63%), а за 2024 рік зростання сповільнилося та склало 31812 тис. грн. (4,30%). Тобто на кінець 2023 року підприємство суттєво наростило фінансування, що є фактом активного залучення капіталу та зростання зобов'язань.

За 2023 рік власний капітал збільшився на 148337 тис. грн. (або на 137,82%), що є позитивним сигналом – підприємство отримало прибуток та зміцнило свої фінансові позиції. Однак за 2024 рік власний капітал зменшився на 14172 тис. грн. (2,62%), що свідчить про збиткову діяльність.

Частка власного капіталу в структурі пасивів протягом 2023-2024 рр. зменшилася (на кінець 2022 року – 80,47%, 2023 – 73,14%, 2024 – 68,29%), що свідчить про зниження фінансової стійкості підприємства, зростання фінансового ризику, але частка власного капіталу перевищує частку позикового, що свідчить про високу фінансову стійкість підприємства.

Частка поточних зобов'язань, навпаки, зросла з 19,53% (на кінець 2022 року) до 31,7% (на кінець 2024 року), що вказує на зростання фінансової залежності підприємства.

В свою чергу відсутність довгострокових зобов'язань дає підстави стверджувати про небажання або неможливість залучати довгострокові кредити або інвесторів.

Аналізуючи динаміку зобов'язань підприємства можна стверджувати, що поточні зобов'язання за 2023 рік зросли на 103279 тис. грн. (або на

108,52%), за 2024 рік відбулося їх зростання ще на 45984 тис. грн. (або на 23,17%). Значне зростання короткострокових зобов'язань свідчить про підвищення потреби підприємства у короткостроковому фінансуванні.

Серед поточних зобов'язань найбільшу величину має кредиторська заборгованість. Вона різко зросла на 111,37% у 2023 році та ще на 23,16% у 2024 році, що вказує на зростання фінансових зобов'язань перед постачальниками.

Отже, попередньо фінансово-господарську діяльність підприємства можна охарактеризувати як стабільну, адже власний капітал набагато перевищує поточні зобов'язання (довгострокові зобов'язання взагалі відсутні) і це є основою самостійності і незалежності підприємства.

Для того, щоб отримати більш детальну інформацію про майновий стан підприємства, необхідно проаналізувати його виробничий потенціал. Це дозволить оцінити, наскільки ефективно використовуються основні засоби, а також визначити можливості подальшого розвитку підприємства (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Показники майнового стану ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв»
за 2023-2024 рр.

Назва показника	На кінець			Відхилення 2023/2022		Відхилення 2024/2023	
	2022	2023	2024	Абсо- лютне	Віднос- не	Абсо- лютне	Віднос- не
1. Сума господарських коштів, що є у розпорядженні	487346	737208	770774	249862	51,27	33566	4,55
2. Вартість власних коштів підприємства	392176	540513	526341	148337	37,82	-14172	-2,62
3 Вартість власних оборотних коштів	218874	370889	372465	152015	69,45	1576	0,42
4. Коефіцієнт зносу основних засобів	0,76	0,77	0,80	0,01	1,12	0,02	3,10
5. Коефіцієнт придатності основних засобів	0,24	0,23	0,20	-0,01	-3,61	-0,02	-10,47
6. Частка основних засобів в активах	0,21	0,15	0,13	-0,07	-31,67	-0,02	-11,00
7. Коефіцієнт мобільності активів	1,81	3,35	4,01	1,53	84,65	0,66	19,81

Джерело: опрацьовано за даними [додатку А, додатку Б, додатку В]

Аналізуючи показники таблиці 2.2, можна стверджувати, що рівень зносу основних засобів мав тенденцію до зростання протягом 2023-2024 років, що є негативним. За нормативного значення 0,5, він становив на кінець 2022 року – 0,76, 2023 – 0,77, 2024 – 0,8. Тобто рівень зносу основних засобів досяг критичного значення, що означає необхідність оновлення виробничих потужностей.

Коефіцієнт придатності основних засобів має тенденцію до зниження. Якщо ця динаміка збережеться надалі, то через кілька років підприємство може зіткнутися з проблемами через зношеність обладнання.

Збільшення коефіцієнту мобільності активів з 1,81 на кінець 2022 року до 4,01 на кінець 2024 року означає, що ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» стає більш гнучким (збільшується ліквідність). Тобто основна частина активів складається з оборотних засобів.

Додатня величина власних оборотних коштів та їх зростання характеризують позитивно фінансову стійкість підприємства.

2.2. Оцінка ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості

В сучасних умовах зростаючих фінансових ризиків аналіз ліквідності балансу набуває особливого значення. Його оцінка є важливим інструментом для визначення кредитоспроможності, що впливає на його можливості залучення фінансування та подальший розвиток.

Аналіз ліквідності балансу ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» за 2023–2024 рр. наданий в табл. 2.3.

Аналізуючи дані таблиці, бачимо : $A1 < P1$, $A2 > P2$, $A3 > P3$, $A4 < P4$ (не виконується перше співвідношення). Таким чином баланс не є абсолютно ліквідним, оскільки гострий дефіцит грошових коштів створює ризики короткострокової неплатоспроможності.

Таблиця 2.3

Аналіз ліквідності балансу ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» за 2023–2024 рр.

АКТИВИ				ПАСИВИ				Надлишок (+), нестача (-) платіжних коштів		
Група	На кінець			Група	На кінець			На кінець року		
	2022	2023	2024		2022	2023	2024	2022	2023	2024
Високоліквідні А1	6597	613	1750	Найбільш термінові П1	95170	198449	244433	-88573 А1 < П2	-197836 А1 < П2	-242683 А1 < П2
Швидколіквідні А2	221839	438949	491226	Короткостро- кові П2	0	0	0	221839 А2 > П2	438949 А2 > П2	491226 А2 > П2
Повільноліквідні А3	85608	128022	123922	Довгострокові П3	0	0	0	85608 А3 > П3	128022 А3 > П3	123922 А3 > П3
Важколіквідні А4	173302	169624	153876	Постійні (стійкі) П4	392176	540513	526341	-218874 А4 < П4	-370889 А4 < П4	-372465 А4 < П4
БАЛАНС	487346	737208	770774	БАЛАНС	487346	737208	770774	-	-	-

Джерело: опрацьовано за даними [додатку А, додатку Б, додатку В].

Для того, щоб комплексно оцінити здатність підприємства своєчасно розраховуватися за своїми зобов'язаннями, варто використовувати загальний показник платоспроможності, який розраховується:

$$K_{зп} = \frac{A1 + 0,5 * A2 + 0,3 * A3}{П1 + 0,5 * П2 + 0,3 * П3} \quad (2.1)$$

$$K_{зп2022} = 1,505$$

$$K_{зп2023} = 1,303$$

$$K_{зп2024} = 1,164$$

Зменшення показника загальної платоспроможності в динаміці свідчить про негативну тенденцію в ліквідності балансу, адже власних коштів стає менше порівняно із зобов'язаннями і ризик неплатоспроможності збільшується.

Загальна ліквідність залишається прийнятною, так як швидко ліквідні активи значно зросли. Фінансова структура підприємства доволі стійка, адже немає довгострокових боргів, але є висока залежність від дебіторської заборгованості.

Тобто основний ризик – недостатність грошових коштів для термінових виплат, що вимагає застосування заходів щодо покращення управління грошовими потоками.

Ліквідність та платоспроможність тісно пов'язані між собою. Чим вище показник ліквідності (здатність компанії швидко перетворювати свої активи на гроші), тим легше їй виконувати свої фінансові зобов'язання, тобто вище її платоспроможність. Саме ліквідність та платоспроможність підприємства характеризують стан його фінансового здоров'я [34].

Наступним кроком аналізу фінансового становища ПрАТ «Лакталіс – Миколаїв» є оцінка того, наскільки воно здатне виконувати свої короткострокові та довгострокові зобов'язання. Для аналізу ліквідності та платоспроможності потрібно обчислити та ретельно проаналізувати відносні показники. Відносні показники ліквідності та платоспроможності ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» за 2023 - 2024 рр. представлені в табл. 2.4.

Таблиця 2.4

Відносні показники ліквідності та платоспроможності

ПРАТ «Лакталіс-Миколаїв» за 2023 - 2024 рр.

Назва показника	На кінець			Відхилення 2023/2022		Відхилення 2024/2023	
				Абсо- лютне	Від- носне	Абсо- лютне	Від- носне
	2022	2023	2024				
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,069	0,003	0,007	-0,066	-95,50	0,004	129,73
2. Коефіцієнт швидкої ліквідності	2,400	2,235	2,017	-0,166	-6,90	-0,218	-9,75
3. Коефіцієнт загальної ліквідності	3,300	2,886	2,524	-0,414	-12,55	-0,362	-12,54
4. Частка оборотних коштів у активах	0,644	0,770	0,800	0,126	19,48	0,030	3,96
5. Частка запасів у поточних активах	0,264	0,218	0,186	-0,046	-17,44	-0,032	-14,63
6. Частка власних оборотних коштів у запасах	2,636	2,994	3,240	0,357	13,56	0,246	8,23
7. Коефіцієнт співвідношення активів	1,812	3,346	4,009	1,534	84,65	0,663	19,81
8. Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власним капіталом	0,697	0,653	0,604	-0,044	-6,24	-0,050	-7,60

Джерело: опрацьовано за даними [додатку А, додатку Б, додатку В]

З таблиці видно, що підприємство потребує термінового нарощування ліквідних активів для уникнення ризику неплатоспроможності. Критично низький рівень абсолютної ліквідності. Незначне зростання за 2024 рік не компенсує його значного падіння за 2023 рік. При оптимальному значенні цього показника більше 0,2: на кінець 2022 року він становив 0,069, на кінець 2023 року – 0,003, на кінець 2024 року – 0,007. Тобто ПРАТ «Лакталіс-Миколаїв» має недостатньо коштів та їх еквівалентів для негайного погашення своїх зобов'язань.

Значення коефіцієнта швидкої ліквідності більше 1 свідчить про можливість компанії покрити короткострокові борги за рахунок швидко ліквідних активів. Проте стійке зниження цього показника (за 2 роки на

16,6%) говорить про поступове зниження ліквідності підприємства. Якщо цей тренд продовжиться, підприємство може зіткнутися з труднощами у виплаті боргів без додаткового фінансування.

Оптимальне значення коефіцієнту загальної ліквідності - 2-2,5. Рівень його на ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» на кінець 2022 року становив 3,3, на кінець 2023 року – 2,886, 2024 – 2,524. Це означає, що підприємство має достатньо активів для покриття поточних зобов'язань.

Прослідковується зростання частки оборотних коштів у активах з 0,644 (2022 рік) до 0,8 (2024 рік), що свідчить про збільшення ліквідних активів у загальній структурі активів.

Частка запасів у поточних активах падає з 0,264 до 0,186, що є позитивним сигналом, адже менше заморожених коштів у запасах.

Тенденцію до збільшення мав показник частки власних оборотних коштів у запасах з 2,636 до 3,240. Це вказує на зміцнення фінансової стійкості.

Падіння коефіцієнта забезпеченості оборотних активів власним капіталом з 0,697 (на кінець 2022 року) до 0,604 (на кінець 2024 року) вказує на зростання залежності від позикових коштів, однак рівень цього показника знаходиться в межах нормативного значення.

Таким чином ліквідність ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» поступово знижується, платоспроможність слабшає через зростання боргового навантаження та скорочення власного капіталу.

Фінансова стійкість підприємства визначає його здатність підтримувати стабільний фінансовий стан, ефективно управляти залученими та власними ресурсами, своєчасно виконувати свої зобов'язання перед контрагентами та інвесторами. Це ключовий аспект довгострокової фінансової стратегії, оскільки впливає на конкурентоспроможність, довіру інвесторів та кредиторів.

Аналіз фінансової стійкості ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» за відносними показниками представлено в табл.2.5.

Таблиця 2.5

Показники фінансової стійкості ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв»
за 2023-2024 рр.

Назва показника	На кінець			Відхилення 2023/2022		Відхилення 2024/2023	
				Абсо- лютне	Від- носне	Абсо- лютне	Від- носне
	2022	2023	2024				
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Коефіцієнт співвідношення позичених і власних коштів (фінансового ризику)	0,243	0,364	0,464	0,121	49,96	0,100	27,62
2. Коефіцієнт автономії	0,805	0,733	0,683	-0,072	-8,89	-0,050	-6,86
3. Коефіцієнт маневреності власних коштів	0,558	0,686	0,708	0,128	22,95	0,021	3,13
4. Коефіцієнт концентрації залученого капіталу	0,195	0,267	0,317	0,072	36,63	0,050	18,86
5. Коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів	0,000	0,000	0,000	0,000	0,00	0,000	0,00
6. Коефіцієнт фінансового леверіджу	0,000	0,000	0,000	0,000	0,00	0,000	0,00
7. Показник за боргованості кредиторам	0,188	0,255	0,296	0,067	35,85	0,041	16,14
8. Коефіцієнт фінансової залежності	1,243	1,364	1,464	0,121	9,76	0,100	7,37
9. Коефіцієнт забезпеченості запасів	2,636	2,994	3,240	0,357	13,56	0,246	8,23
10. Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власним оборотним капіталом	0,697	0,653	0,604	-0,044	-6,24	-0,050	-7,60
11. Коефіцієнт маневреності функціонального капіталу	0,558	0,686	0,708	0,128	22,95	0,021	3,13

Джерело: опрацьовано за даними [додатку А, додатку Б, додатку В]

Проаналізувавши таблицю, бачимо зростання коефіцієнта фінансового ризику. Це демонструє ріст боргового навантаження, що збільшує ризик фінансової нестабільності у разі виникнення проблем з ліквідністю. На кінець 2022 року на 1 гривню власних коштів припадало 0,243 гривні

позикових, тоді як на кінець 2024 року цей показник збільшився до 0,464 гривні позикових коштів.

Зниження коефіцієнта автономії означає, що ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» поступово втрачає фінансову незалежність. На кінець 2022 року власний капітал покривав 80,5% активів, а на кінець 2024 року – лише 68,3%.

Показник маневреності власних коштів відповідає нормативному значенню та мав тенденцію до збільшення: 0,558 - на кінець 2022 р., 0,686 - на кінець 2023 р., 0,708 - на кінець 2024 р. Це сприятлива ознака, оскільки вищий рівень маневреності означає більшу фінансову гнучкість.

Зростання показника заборгованості кредиторам вказує на збільшення обсягу кредиторської заборгованості відносно загальної суми активів. На кінець 2022 року 18,8% активів компанії становила кредиторська заборгованість, тоді як на кінець 2024 року цей показник зріс до 29,6%.

Зростання коефіцієнта маневреності функціонального капіталу означає, що підприємство мало вищий рівень фінансової гнучкості та більше можливостей для управління оборотними активами. У 2022 році маневреність капіталу складала 55,8%, тобто понад половина власного капіталу залишалася в оборотній формі. У 2023 році показник значно виріс до 68,6% (на 22,95%), що є свідченням збільшення фінансової мобільності компанії.

Для швидкої оцінки стійкості підприємства та виявлення загроз дефіциту фінансування доцільно розрахувати тривимірний показник фінансової стійкості.

Визначення типу фінансової стійкості ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» в 2023-2024 рр. надано в табл.2.6.

Згідно з наведеними даними за 2023 – 2024 роки фінансове становище ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» демонструє позитивну динаміку з ознаками стійкості, що підтверджується високими запасами власних коштів, позитивним балансом та відсутністю залежності від довгострокових

Визначення типу фінансової стійкості ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв»
за 2023-2024 рр.

Показник	На кінець		
	2022	2023	2024
1	2	3	4
Наявність власних коштів	218874	370889	372465
Наявність власних та довгострокових коштів	218874	370889	372465
Наявність загальних коштів	218874	567584	616898
Запаси	83023	123887	114950
Надлишок чи дефіцит власних коштів	135851	247002	257515
Надлишок чи дефіцит власних та довгострокових коштів	135851	247002	257515
Надлишок чи дефіцит загальних коштів	135851	443697	501948
Тривимірний показник фінансової ситуації	(1;1;1)	(1;1;1)	(1;1;1)
Тип фінансової стійкості	абсолютна стійкість	абсолютна стійкість	абсолютна стійкість

Джерело: опрацьовано за даними [додатку А, додатку Б, додатку В]

зобов'язань. Підприємство має надлишок коштів, що відкриває можливості для нових інвестицій, розширення бізнесу або диверсифікації діяльності. Таким чином, фінансова ситуація є абсолютно стійкою, але важливо слідкувати за динамікою і надалі, щоб уникнути можливих уповільнень зростання та забезпечити ефективне використання накопичених ресурсів.

2.3. Аналіз ділової активності та прибутковості

Оцінка рентабельності підприємства базується на даних звітності, які включають чистий дохід, собівартість, витрати та фінансові результати.

Важливо не тільки визначити рівень прибутковості, але й зрозуміти причини змін та розробити рекомендації для поліпшення ситуації.

Проаналізуємо спочатку динаміку змін доходів, витрат і прибутковості, щоб зрозуміти причини нестабільності рентабельності (табл. 2.7).

Таблиця 2.7

Динаміка доходів і витрат ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» за 2022-2024 рр.

Показник	2022	2023	2024	Відхилення 2023/2022, %	Відхилення 2024/2023, %
1	2	3	4	5	6
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів,робіт)	845963	1563497	1866452	84,82	19,38
Собівартість реалізованої продукції	854945	1328745	1786922	55,42	34,48
Валовий прибуток/збиток	-8982	234752	79530	-2713,58	-66,12
Інші операційні доходи	24313	15444	19992	-36,48	29,45
Адміністративні та операційні витрати	84053	77711	113583	-7,55	46,16
Фінансовий результат від операційної діяльності	-68722	172485	-14061	-350,99	-108,15
Інші доходи	12586	525	918	-95,83	74,86
Інші витрати	7907	468	560	-94,08	19,66
Фінансовий результат до оподаткування	-64043	172542	-13703	-369,42	-107,94
Витрати з податку на прибуток	-70	-24205	-469	34478,57	-98,06
Чистий фінансовий результат	-64113	148337	-14172	-331,37	-109,55

Джерело: опрацьовано за даними [додатку А, додатку Б, додатку В].

Чистий дохід (виручка) є ключовим показником, він відображає рівень реалізації продукції чи послуг. В 2023 році відбулося різке зростання чистого доходу на 84,82% відносно 2022 року, що є наслідком збільшення обсягів виробництва в результаті ефективної маркетингової стратегії, розширення ринку збуту. В 2024 році відносно 2023 року зростання сповільнилося до 19,38%, що може вказувати на насичення ринку, зростання конкуренції або проблеми з попитом.

Загалом ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» демонструє позитивну динаміку зростання доходів, проте темпи зростання спадають.

В 2023 році собівартість реалізованої продукції зросла на 55,42% відносно 2022 року, проте це було виправдано зростанням доходу на 84,52%. Однак в 2024 році відносно 2023 року простежується значне зростання собівартості на 34,48%, тоді як дохід зріс лише на 19,38%. Це призвело до зменшення валового прибутку та падіння рентабельності.

Нестабільність витрат впливає на кінцевий фінансовий результат, тому варто звернути увагу на адміністративні та інші операційні витрати. В 2023 році відносно 2022 року вони зменшилися на 7,55%. Порівняно зі збільшенням виручки, це є дуже позитивною тенденцією. Проте, в 2024 році відносно 2023 року їх зростання на 46,16% перевищило темпи зростання доходів (+19,38%), що призвело до зменшення прибутковості.

Слід зазначити, що 2023 рік – найуспішніший рік завдяки ефективному фінансовому управлінню. Компанія отримала чистий прибуток 148337 тис. грн. У 2024 році підприємство знову стало збитковим через зменшення доходів, збільшення витрат та собівартості, що посилило негативний ефект.

Таким чином, сьогодні головним завданням ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» є повернення прибутковості.

Для того, щоб глибше зрозуміти, наскільки ефективно працює підприємство, варто розрахувати показники рентабельності. На думку Кобилецького В.Р.: «Рентабельність – це інтегральний показник ефективності роботи підприємства, яке націлене саме на отримання прибутку» [35].

Показники прибутковості ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» за 2022-2024 рр. надано в табл. 2.8.

З таблиці видно, що найбільш рентабельним ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» було у 2023 році, але у 2022 та 2024 роках підприємство за результатами своєї діяльності отримало збитки.

Таблиця 2.8

Показники прибутковості ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» за 2022-2024 рр.

Назва показника	2022	2023	2024	Відхилення 2023/2022		Відхилення 2024/2023	
				Абсолютне	Відносне	Абсолютне	Відносне
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Рентабельність продаж	-7,570	11,032	-0,734	18,602	-245,72	-11,766	-106,65
2. Рентабельність операційної діяльності	-7,319	12,264	-0,740	19,582	-267,57	-13,004	-106,03
3. Рентабельність діяльності до оподаткування	-6,820	12,268	-0,721	19,088	-279,87	-12,989	-105,88
4. Рентабельність капіталу підприємства	-13,156	23,405	-1,839	36,560	-277,91	-25,243	-107,86
5. Рентабельність власного капіталу	-15,113	31,808	-2,657	46,921	-310,47	-34,465	-108,35

Джерело: опрацьовано за даними [додатку А, додатку Б, додатку В]

Показник рентабельності продажів в 2022 році мав від’ємне значення (7,57)% через високу собівартість продукції. В 2024 році дохід виріс лише на 19,38%, а собівартість на 34,48%, що призвело до падіння прибутку, відповідно і рентабельність знизилася до рівня (0,734)%.

За 2022 рік підприємство отримало операційний збиток (-68722 тис. грн.), тому рентабельність операційної діяльності була від’ємною. В 2023 році валовий прибуток зріс, ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» отримало операційний прибуток в розмірі 172485 тис. грн. і рентабельність склала 12,264%. У 2024 році зростання витрат зменшило ефективність діяльності підприємства, і цей показник знов набув від’ємного значення.

Рентабельність капіталу та власного капіталу відповідали нормативному значенню (більше 20% та 16%) лише у 2023 році. Стрімке зростання у 2023 році та різке зменшення у 2024 році свідчить про нестабільність прибутковості підприємства.

В сучасних умовах виділяють ділову активність підприємств щодо мобілізації внутрішніх ресурсів економічного зростання та активність у зовнішньому економічному середовищі [36].

Показники ділової активності допомагають визначити, наскільки раціонально підприємство використовує свої ресурси, як швидко обертається капітал, а також наскільки добре суб'єкт підприємницької діяльності управляє запасами, дебіторською та кредиторською заборгованістю. Розрахунок цього блоку коефіцієнтів наведено у табл. 2.9.

Таблиця 2.9

Показники ділової активності ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв»
за 2023-2024 рр.

Назва показника	2022	2023	2024	Відхилення 2023/2022		Відхилення 2024/2023	
				Абсо- лютне	Віднос- не	Абсо- лютне	Віднос- не
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Оборотно́ість капіталу	1,736	2,121	2,422	0,385	22,18	0,301	14,18
2. Оборотно́ість готової продукції	124,535	56,727	101,272	-67,808	-54,45	44,546	78,53
3. Оборотно́ість запасів	0,025	6,901	11,559	6,876	27848,40	4,658	67,50
4. Оборотно́ість дебіторської заборгованості	3,813	3,562	3,800	-0,251	-6,60	0,238	6,67
5. Середній строк обороту дебіторської заборгованості	94,404	101,069	94,747	6,666	7,06	-6,322	-6,26
6. Оборотно́ість кредиторської заборгованості	9,863	8,667	8,430	-1,196	-12,13	-0,237	-2,73
7. Середній строк обороту кредиторської заборгованості	36,500	41,538	42,705	5,038	13,80	1,167	2,81
8. Фондовіддача необоротних активів	8,107	14,496	18,597	6,389	78,81	4,101	28,29
9. Оборотно́ість власного капіталу	2,157	2,893	3,546	0,736	34,10	0,653	22,59

Джерело: опрацьовано за даними [додатку А, додатку Б, додатку В]

В 2023 році оборотно́ість капіталу зросла на 22,18% (з 1,736 до 2,121), що означає більш раціональне використання активів. В 2024 року вона також збільшилася і склала 2,422. Тобто компанія генерує більше доходу з кожної вкладеної гривні.

В 2023 році оборотність готової продукції впала на 54,45%, що означає нагромадження запасів і проблеми з продажами. Однак в 2024 році цей показник зріс на 78,53%, що може свідчити про розпродаж залишків готової продукції або покращення стратегії продажів.

Оборотність запасів в 2023 році мала швидке зростання з 0,025 до 6,901. Тобто відбулося радикальне скорочення надлишкових запасів. Збільшення показника в 2024 році до 11,559 свідчить про ефективне управління запасами.

Важливо також зупинитися на показниках оборотності дебіторської та кредиторської заборгованості.

В 2023 році оборотність дебіторської заборгованості впала на 6,6%, що означає довше очікування платежів від клієнтів. На кінець 2024 року показник збільшився на 6,67% і майже досяг рівня 2022 року. При цьому середній строк обороту цієї заборгованості зростає від 94 днів в 2022 році до 101 день в 2023 році, а в 2024 році повертається до рівня 2022 року.

ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» почало розраховуватися з постачальниками повільніше. Це можна побачити з розрахунку показника оборотності кредиторської заборгованості: падіння на 12,13% в 2023 році та на 2,73% в 2024 році. В 2022 році підприємство повертало борги в середньому за 36 днів, у 2023 році – за 41 день, а в 2024 році – за 42 дні.

Ефективність використання основних засобів протягом трьох років мала позитивну динаміку (збільшення з 8,107 до 18,597). Це вказує на те, що підприємство змогло поліпшити свою продуктивність, зменшити витрати на утримання активів або оптимізувати виробничі процеси.

Оборотність власного капіталу в 2023 році збільшилася на 33,8% та ще на 22,59% в 2024 році, що є позитивним. Загалом оборотність власного капіталу залишається на високому рівні, тобто підприємство все ж таки здатне раціонально управляти своїм капіталом.

Дослідження сутності та оцінки ділової активності нині набуває все більш пріоритетного значення [37, с.255].

2.4. Розрахунок інтегрального показника комплексного аналізу фінансового стану підприємства

Комплексний аналіз фінансового стану підприємства здійснюється за допомогою різноманітних методів, серед яких інтегральний аналіз посідає особливе місце. Цей підхід вирізняється тим, що дозволяє комплексно оцінити діяльність підприємства шляхом об'єднання та узагальнення великої кількості показників, які відображають усі ключові сфери функціонування: виробничу, фінансову, ресурсну, інвестиційну тощо.

Інтегральний аналіз фінансового стану передбачає не просто розрахунок окремих коефіцієнтів чи показників, а формування цілісної картини функціонування підприємства. Такий підхід дозволяє діагностувати існуючі чи потенційні проблеми, а також визначити можливості для зростання ефективності.

Ключовою умовою успішного інтегрального аналізу є ретельне вивчення взаємозв'язків між фінансовими показниками. Адже в реальній господарській практиці жоден показник не існує ізольовано кожен з них впливає на інші, формуючи складну систему взаємодій. Тому дуже важливо не просто оцінити їх окремо, а об'єднати їх у логічно узгоджену структуру, яка відображатиме реальний стан справ. Це дозволяє проводити глибший аналіз і формувати більш точні прогнози на майбутнє.

Особливістю інтегрального аналізу є його прогностична функція. На основі достовірних даних і правильно обраних методів розрахунку можна передбачити фінансову стійкість підприємства, оцінити ризики банкрутства або навпаки потенціал до зростання. Але варто зазначити, що точність таких прогнозів значною мірою залежить від якості вхідної інформації, а також від вибраного методу аналізу.

Сьогодні існує значна кількість розроблених методик, як вітчизняних так і зарубіжних [38]. В науковій і практичній літературі немає єдиного загальновизнаного підходу до складу показників, які повинні включатися до

інтегрального аналізу. Різні автори й експерти пропонують власні методики, набори коефіцієнтів і способи їх узагальнення. Через це виникають складнощі із порівнянням результатів аналізу в різних підприємствах або галузях, а також можуть виникати похибки у висновках.

Одним із сучасних та ефективних методів, що знаходить застосування в інтегральному аналізі, є метод багатофакторного дискримінантного аналізу. Його суть полягає в тому, що він дозволяє оцінити вплив цілого комплексу факторів на фінансовий стан підприємства, виділяючи найбільш значущі з них. У результаті здійснюється групування показників і створення єдиного інтегрального індикатора, який узагальнено відображає стан підприємства. Це значно полегшує прийняття управлінських рішень, адже дозволяє побачити загальну картину в зручному, стиснутому вигляді.

ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» здійснює переробку молока та виробництво молочних продуктів. Тому формула розрахунку інтегрального показника, який виступає узагальненим індикатором, що відображає загальну фінансову стійкість і ефективність роботи підприємства, на основі Порядку проведення оцінки фінансового стану потенційного бенефіціара інвестиційного проекту Наказу Міністерства фінансів України № 616 від 14.07.2016 р. [39], має вигляд:

$$Z = 0,035 * K_1 + 0,04 * K_2 + 2,7 * K_3 + 0,1 * K_6 + 1,1 * K_7 + 1,2 * K_8 + 0,05 * K_9 - 0,8. \quad (2.2)$$

Для того, щоб обчислити цей показник, спочатку визначимо значення коефіцієнтів K_1 , K_2 , K_3 , K_6 , K_7 , K_8 , K_9 у 2023-2024 роках (табл. 2.10).

Таким чином, інтегральна оцінка фінансового стану дозволяє віднести підприємство до 1-го класу за рівнем фінансового стану позичальника (значення його більше ніж +0,71). Це свідчить про те, що підприємство має стійке фінансове становище, демонструє високий рівень платоспроможності та є надійним партнером у питаннях виконання своїх зобов'язань перед кредиторами, банками та іншими контрагентами. Такий результат підтверджує ефективність фінансового управління підприємством і створює сприятливу репутацію у діловому середовищі.

Таблиця 2.10

Розрахунок фінансових коефіцієнтів, що використовуються для визначення інтегрального показника фінансового стану ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» в 2023-2024 рр.

Коефіцієнт	Формула розрахунку	На кінець року		
		2022	2023	2024
1	2	3	4	5
К ₁ - коефіцієнт покриття	$\frac{\text{Оборотні активи}}{\text{Поточні зобов'язання}}$	3,300	2,886	2,524
К ₂ – проміжний коефіцієнт покриття	$\frac{\text{Монетарні оборотні активи}}{\text{Поточні зобов'язання}}$	0,153	0,051	0,115
К ₃ – коефіцієнт фінансової незалежності	$\frac{\text{Власний капітал}}{\text{Валюта балансу}}$	0,805	0,733	0,683
К ₆ – коефіцієнт рентабельності продажів за фінансовими результатами операційної діяльності (ЕВІТ)	$\frac{\text{Фінансовий результат від операційної діяльності}}{\text{Чистий дохід від реалізації}}$	0,081	0,110	0,008
К ₇ – коефіцієнт рентабельності операційної діяльності за (ЕВІТДА)	$\frac{\text{Фінансовий результат від операційної діяльності}}{\text{Чистий дохід від реалізації} + \text{інші операційні доходи}}$	0,117	0,128	0,022
К ₈ – коефіцієнт рентабельності активів за чистим прибутком	$\frac{\text{Чистий фінансовий результат}}{\text{Валюта балансу}}$	0,111	0,242	0,019
К ₉ – коефіцієнт оборотності оборотних активів	$\frac{\text{Чистий дохід від реалізації}}{\text{Операційні оборотні активи}}$	2,222	3,576	3,158

Джерело: Складено автором за [39]

Наступним етапом є розрахунок самого інтегрального показника фінансового стану ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» на кінець 2022, 2023, 2024 років.

$$Z^{2022} = 1,876 ; Z^{2023} = 1,904 ; Z^{2024} = 1,342 .$$

На кінець 2023 року спостерігалось незначне покращення інтегрального показника. Це свідчить про незначне покращення фінансового стану підприємства, тобто його здатності забезпечувати платоспроможність. Проте на кінець 2024 року значення показника різко знизилось з 1,904 до 1,342, що є тривожним сигналом. Таке падіння вказує на погіршення

фінансової стійкості, зниження платоспроможності та зростання ризику фінансових труднощів.

В результаті здійснення комплексної оцінки фінансового стану ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» за 2023- 2024 рік, можна зробити наступні висновки:

1) Підприємство є одним найбільших у Миколаївській області, яке надає понад 200 робочих місць, та належить до провідних підприємств в Україні у сфері молокопереробки. Вона впевнено виходить на нові закордонні ринки та зміцнює свою роль у молочній індустрії.

2) Протягом двох років загальна сума активів збільшилася з 487346 тис. грн. до 770777 тис. грн., що говорить про активний розвиток підприємства.

3) Збільшення оборотних активів на тлі зменшення необоротних активів свідчить про підвищення мобільності майна підприємства.

4) Загалом фінансово-господарська діяльність ПрАТ «Лакталіс – Миколаїв» є стабільною, оскільки власний капітал значно перевищує поточні зобов'язання, а довгострокові зобов'язання взагалі відсутні. Це забезпечує підприємству фінансову незалежність та стійкість.

5) Аналіз ліквідності балансу показав, що баланс підприємства не є абсолютно ліквідним, оскільки високоліквідні активи значно менші за найбільш термінові активи. Тобто підприємство не має достатньо грошових коштів для негайного погашення боргів. Проте підприємство має значні обсяги ліквідних ресурсів, тому загальна ліквідність балансу залишається прийнятною.

6) Розрахунок показників ліквідності та платоспроможності демонструє, що ліквідність підприємства поступово знижується. Найкритичніше падіння коефіцієнта абсолютної ліквідності з 0,069 (на кінець 2022 року) до 0,007 (на кінець 2024 року) є свідченням вкрай низької здатності підприємства негайно погасити свої короткострокові зобов'язання. Прослідковується також незначне, але стійке зниження швидкої та загальної

ліквідності. Платоспроможність слабшає через зростання боргового навантаження та скорочення власного капіталу. Простежується негативна тенденція до зменшення частки власного капіталу у пасивах (з 80,74% - 2022 рік, до 68,29% - 2024 рік) та збільшення частки поточних зобов'язань з 19,53% до 31,7%.

7) Прибутковим підприємство було тільки у 2023 році (чистий прибуток склав 148337 тис. грн.) . Втім у 2022 році та 2024 році воно мало збитки – 64113 тис. грн. та 14172 тис. грн. відповідно. Собівартість продукції зростала швидше, ніж доходи, що призвело до зниження прибутковості, а збільшення адміністративних та операційних витрат тільки погіршало ситуацію.

8) Загальна оборотність капіталу збільшилася за 2023-2024 роки на 39,51%. Це є позитивним, адже підприємство більш ефективно використовує свої активи.

9) Розрахунок інтегрального показника фінансового стану підприємства свідчить про те, що підприємство має абсолютну фінансову стійкість.

Таким чином, на основі комплексного фінансового аналізу ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв», вважаємо за доцільне визначити основні проблеми його діяльності та запропонувати заходи щодо покращення фінансового стану підприємства.

РОЗДІЛ 3

РОЗРОБКА ШЛЯХІВ ПОЛІПШЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПРАТ «ЛАКТАЛІС-МИКОЛАЇВ»

3.1. Основні ризики фінансового стану підприємства ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» та ефективні шляхи їх подолання

У сучасних умовах функціонування ринкової економіки спостерігається високий рівень конкуренції між суб'єктами господарювання. У зв'язку з цим для кожного підприємства надзвичайно важливо забезпечувати стабільність і безперервність виробничих процесів, а також належний рівень використання фінансових зобов'язань перед контрагентами, державою та іншими зацікавленими сторонами.

Досягнення цих цілей неможливе без систематичного комплексного аналізу фінансового стану підприємства, який дозволяє виявити слабкі місця в управлінні ресурсами та знайти дієві способи оптимізації господарської діяльності. Зокрема, комплексна оцінка фінансового стану виступає ключовим інструментом для визначення реального економічного потенціалу підприємства та зміцнення його конкурентних позицій на ринку.

У другому розділі кваліфікаційної роботи були детально проведені розрахунки та аналіз показників, що характеризують майновий стан, фінансову стійкість, ліквідність, платоспроможність, ділову активність і прибутковість ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв». Отриманні результати дають можливість сформулювати обґрунтовані висновки щодо загального фінансового стану підприємства, виявити ключові проблемні аспекти та зробити рекомендації для його подальшого вдосконалення.

Зокрема, на підставі аналізу балансу можна стверджувати, що підприємство демонструє високу фінансову стійкість. Співвідношення

власного капіталу до поточних зобов'язань свідчить про достатній рівень фінансової незалежності від зовнішніх джерел фінансування, що є позитивним. Проте, навіть за таких умов, підприємству слід постійно працювати над підвищенням ефективності управління активами і капіталом, аби не лише зберігати досягнутий рівень стабільності, а й поступово його зміцнювати з урахуванням змін у зовнішньому середовищі.

Баланс підприємства має прийнятну ліквідність у перспективі, але гострий дефіцит грошових коштів створює ризики короткострокової неплатоспроможності. Термінове вирішення цієї проблеми має стати пріоритетним завданням фінансового менеджменту.

Суттєве зменшення обсягу грошових коштів на підприємстві до критичного рівня є серйозним сигналом. Відсутність достатніх обігових коштів унеможливорює своєчасне виконання поточних зобов'язань – таких як виплата заробітної плати, розрахунки з постачальниками, сплата податків тощо.

За таких умов підприємству необхідно вжити як термінових, так і стратегічних заходів для стабілізації фінансового стану:

1. Провести детальний аналіз фінансових грошових потоків. Вивчити, куди саме йдуть кошти, чи немає зайвих або нераціональних витрат.
2. Посилити контроль за дебіторською заборгованістю.
3. Забезпечити тимчасове скорочення витрат. На час кризи важливо обмежити витрати, які не є критичними: витрати на рекламу, комунікації, необов'язкові закупівлі тощо. Можна розглянути варіант замороження деяких проектів або закупівель.
4. Прискорити реалізацію готової продукції. Можна запустити короткострокові акції або знижки для швидкого продажу товару, щоб якнайшвидше отримати готівку. Водночас потрібно уникати демпінгу, який може зашкодити репутації.
5. Залучити короткострокове фінансування. Якщо власних коштів недостатньо, доцільно звернутися за короткостроковими кредитами або

позиками – зокрема, це можуть бути овердрафти в банках, фінансова допомога від засновників або підтримка донорських фондів.

6. Здійснити продаж або здачу в оренду неактивних активів. Якщо підприємство має майно, яке не використовується у виробництві, його тимчасовий продаж або передача в оренду допоможе оперативно поповнити обіг коштів.

Вважаємо за доцільне у майбутньому впровадити систему регулярного фінансового планування та контролю грошових потоків, щоб подібні ситуації не повторювались.

Одним із ключових напрямів покращення фінансового стану ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» є оптимізація його кредитної політики, що, в першу чергу, дозволяє зменшити обсяги дебіторської заборгованості. Адже саме несвоєчасна оплата з боку покупців часто призводить до нестачі обігових коштів, що ускладнює повноцінну діяльність підприємства. Питома вага дебіторської заборгованості у активах підприємства на кінець 2024 року склала більше 60%.

Пропонуємо наступні шляхи зменшення дебіторської заборгованості:

1. Необхідно встановити чіткі та прозорі правила надання товарного кредиту. Підприємство повинно заздалегідь визначити терміни, у які клієнт зобов'язаний здійснити оплату, а також передбачати стимули для дотримання цих строків. Наприклад, можна запровадити знижки за швидку оплату, що стане вигідним як для постачальника (швидке надходження коштів), так і для покупця (економія коштів).

2. Ще до укладання договору перевіряти фінансову надійність клієнтів. Це можна зробити шляхом вивчення відкритої фінансової звітності, аналізу попередньої співпраці або консультації з іншими постачальниками. Якщо підприємство матиме уявлення про кредитоспроможність клієнта, то зможе встановити відповідні обмеження: наприклад, надати менший кредитний ліміт або вимагати передоплату.

3. Постійно проводити моніторинг дебіторської заборгованості . Підприємству варто регулярно перевіряти, хто із клієнтів не сплатив рахунки вчасно та нагадувати їм про це. Такі дії мають бути систематичними: наприклад, за допомогою електронних листів, дзвінків менеджерів або автоматичних сповіщень із програмного забезпечення для бухгалтерського обліку.

4. Вдосконалювати умови договорів. Усі штрафні санкції за прострочення платежу повинні бути прописані чітко: зазначено, коли саме вважається настання прострочення, яку суму пені буде нараховано, у якому порядку здійснюється стягнення боргу. Це дисциплінує покупця ще на етапі укладання договору та зменшує ризики для продавця.

5. Використовувати сучасні облікові системи, які дозволяють відстежувати стан розрахунків у реальному часі. Це дозволяє швидше реагувати на проблеми й уникати значних витрат через несвоєчасне інформування.

6. Доцільно сформувати резерв на покриття втрат від несвоєчасного погашення дебіторської заборгованості. Такий підхід дозволяє більш реалістично оцінювати фінансові результати діяльності підприємства та створювати «фінансову подушку» у випадку неповернення коштів.

7. Завдяки впровадженню наведених заходів підприємство спроможне знизити частку прострочених боргів, покращити грошові потоки та зміцнити фінансову дисципліну клієнтів, що в достроковій перспективі підвищить фінансову стійкість підприємства.

Одним із негативних факторів у діяльності підприємства є також зростання коефіцієнту зносу основних засобів, що, у свою чергу, супроводжується зменшенням коефіцієнта їх придатності. Це свідчить про значний рівень фізичного зносу наявного обладнання, що негативно впливає на ефективність виробничого процесу.

У сучасних умовах господарювання особливо важливо враховувати технічну застарілість обладнання. Сучасні машини та технології, завдяки

своїй досконалій конструкції, дозволяють значно підвищити продуктивність праці, покращити умови експлуатації та технічного обслуговування, зменшити витрати ресурсів. Натомість використання фізично зношених основних засобів є економічно недоцільним: воно не тільки призводить до зниження продуктивності, а й обумовлює зростання амортизаційних витрат і собівартістю виробленої продукції.

З огляду на це, ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» має приділяти особливу увагу моніторингу технічного стану основних засобів, своєчасно аналізуючи рівень їх зношеності та ефективності використання.

Вважаємо за доцільне впроваджувати стратегію поступового оновлення виробничих потужностей. Заміна морально застарілих та фізично зношених машин на сучасне обладнання ще до завершення їх строку експлуатації дозволить уникнути аварійних зупинок виробництва, знизити витрати на ремонт, забезпечити безперебійну діяльність підприємства та підвищити якість продукції.

Також необхідно провести глибокий аналіз потреби у довгострокових інвестиціях з метою недопущення скорочення основних засобів у перспективі.

У сучасних умовах динамічного розвитку економіки надзвичайно важливим є стратегічне планування капіталовкладень, особливо у сфері оновлення та розширення основних засобів підприємства. Довгострокові інвестиції виступають ключовим інструментом забезпечення стабільності виробничого потенціалу та конкурентоспроможності підприємства на ринку. Відсутність своєчасних інвестицій у модернізацію, заміну або розширення виробничих потужностей може призвести до зниження обсягів виробництва, втрати технологічної гнучкості та підвищення витрат.

Пропозиції щодо забезпечення ефективного оновлення основних засобів та залучення довгострокових інвестицій:

1. Розробка інвестиційної стратегії. Сформувані довгострокову стратегію капіталовкладень із врахуванням темпів зносу основних засобів,

прогнозів обсягів виробництва, ринкової кон'юнктури та технологічних трендів.

2. Проведення регулярного технічного аудиту. Запровадити систематичну діагностику технічного стану обладнання з метою своєчасного виявлення критичного рівня зносу та планування модернізації.

3. Залучення альтернативних джерел фінансування. Окрім власних коштів, розглядати можливість використання: лізингових програм; державних або регіональних інвестиційних програм підтримки підприємств; участі в грантових інвестиціях (у тому числі міжнародних); кредитних ліній під пільгові відсотки.

4. Переорієнтація на енергоефективне та ресурсоощадне обладнання. Інвестиції в сучасні технології зменшують експлуатаційні витрати та сприяють підвищенню екологічної відповідальності підприємства.

5. Встановлення пріоритетності оновлення критичних засобів виробництва. Визначити групи основних засобів, без яких зупиняється основна діяльність, і першочергово оновлювати саме їх.

6. Формування резервного фонду на модернізацію. Врахувати частину прибутку підприємства до спеціального фонду для фінансування оновлення основних засобів.

Протягом двох років на ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» спостерігається зростання боргового навантаження (тобто збільшення поточних зобов'язань) та одночасно зменшується власний капітал, виникає серйозна загроза поступового зниження його фінансової стійкості. Щоб уникнути подальших фінансових труднощів, слід вжити низку заходів:

1. Працювати над зменшенням боргів. Насамперед, підприємству потрібно проаналізувати всі свої зобов'язання

2. Підвищувати частку власного капіталу. Його можна збільшити, якщо частину прибутку залишати в бізнесі, а не витрачати на виплату дивідендів чи інші виплати. Інший варіант – залучення інвесторів, які готові

вкласти кошти в обмін на частку в підприємстві. Це дозволяє отримати фінансування без зростання боргового тиску.

3. Продати або здавати в оренду непотрібні активи. Якщо у підприємства є обладнання, приміщення чи інші ресурси, які не використовуються або не приносять корості, їх можна вигідно продати або здати в оренду. Це дасть додаткові кошти, які можна направити на погашення боргів або поповнення капіталу.

4. Економити та ефективно використовувати ресурси. Потрібно проаналізувати витрати підприємства – можливо, є зайві або надто великі витрати, які можна скоротити. Це може стосуватися електроенергії, логістики, фонду заробітної плати тощо.

5. Контролювати розрахунки з клієнтами. Якщо підприємство випускає продукцію «в борг» (із відстрочкою платежу), важливо активно контролювати повернення коштів.

Таким чином, щоб знизити фінансові ризики, важливо не тільки працювати над скороченням боргів, а й зміцнювати власну ефективність управління. Такий підхід дозволить підприємству і надалі розвиватися без надмірної залежності від зовнішніх джерел фінансування.

Аналіз фінансової стійкості ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» свідчить про те, що підприємство демонструє дуже високий рівень фінансової стійкості. Згідно з розрахунками, протягом кількох останніх років підприємство не лише покривало свої зобов'язання власним капіталом, а й мало його надлишок, що є свідченням абсолютної фінансової стійкості. Усі ключові фінансові коефіцієнти перебувають у межах нормативних значень, що говорить про стабільність та надійність фінансової структури підприємства, а також про відсутність залежності від зовнішнього фінансування.

Абсолютна фінансова стійкість – це ситуація, коли підприємство повністю забезпечує свою діяльність власними коштами, не потребуючи при цьому банківських кредитів або інших позикових ресурсів. Попри те, що така ситуація здається ідеальною, вона не завжди свідчить про ефективне

управління. Навпаки – надмірна концентрація лише на власних ресурсах може вказувати на обережність або надто консервативний підхід до фінансового планування. Це, у свою чергу, може заважати підприємству розширюватися або підвищувати прибутковість за рахунок вигідного використання позикових коштів.

У сучасних умовах розвитку бізнесу використання залучених коштів, зокрема кредитів або інвестицій часто дозволяє підвищити ефективність діяльності. Залучення зовнішнього капіталу зазвичай дає змогу збільшити обсяг виробництва, вийти на нові ринки або впровадження інноваційні технології – усе це сприяє зростанню рентабельності та прибутковості. Якщо компанія повністю ігнорує можливості кредитування, вона може втратити частину потенційного прибутку.

У випадку ПрАТ «Лакталіс - Миколаїв», підприємство здебільшого фінансує свою діяльність виключно за рахунок власних коштів. Це, безумовно, є позитивним фактором. Проте, з метою підвищення прибутковості в довгостроковій перспективі, доцільно переглянути підхід до структури джерел фінансування.

Підприємству варто поступово впроваджувати збалансовану фінансову стратегію, яка передбачає комбінування власних та залучених ресурсів. При цьому важливо дотримуватися розумного співвідношення між капіталом і борговими зобов'язаннями, аби не втратити фінансову стабільність і не допустити надмірного борговому тиску.

Прибуток – це не просто фінансовий результат діяльності, а універсальний показник ефективності, джерело зростання і гарантія стабільності. Без нього не можливо забезпечити розвиток, мотивацію персоналу, інновації та інвестиційну привабливість. Тому формування та збереження прибутковості має залишатися ключовим завданням будь-якого підприємства незалежно від галузі, розміру чи форми власності.

На основі проведеного аналізу рентабельності можна зробити висновок, що підприємство ПРАТ «Лакталіс - Миколаїв» у 2023 році

досягнуло дуже високих результатів – збільшилися доходи, зменшилися витрати, підприємство отримало чистий прибуток. Це свідчить про те, що управлінські рішення того періоду були ефективними. Однак у 2024 році темпи зростання витрат (особливо адміністративних та собівартості) значно перевищили темпи зростання доходу. Це призвело до зменшення валового прибутку і, як наслідок, збитковості.

Потрібно оперативно змінювати підхід до управління, інакше подальше зниження прибутковості може мати довготривалі негативні наслідки. Нижче наведено кілька напрямів, які можуть допомогти підприємству стабілізувати ситуацію і повернутись до прибутковості:

1. Оптимізація витратної частини – першочерговий пріоритет.

- провести глибокий аудит витрат: зокрема адміністративних, енергетичних, логістичних, закупівельних. Виявити неефективні, зайві чи завищені статті витрат;

- запровадити формування бюджету «з нуля», а не на основі попереднього року, щоб кожна витрата була обґрунтована;

- здійснити цифровізацію та автоматизацію операцій: впровадження автоматизованих систем допоможе скоротити операційні витрати та уникнути людських помилок;

- скоротити або оптимізувати ті витрати, які не впливають безпосередньо на виробництво або прибуток.

2. Покращення управління собівартістю продукції.

- провести детальний аналіз складових собівартості: вартість сировини, електроенергії, оплата праці, логістика;

- шукати більш дешевших постачальників, можливо – укладати контракти на більші обсяги, щоб отримати знижки;

- впровадити енергоефективні та ресурсозберігаючі технології;

- оптимізувати закупівлі: можливо, варто змінити постачальників, впровадити тендерні процедури або укладати контракти на більші обсяги, щоб отримати знижки.

3. Переосмислення маркетингової стратегії. Різке зростання доходів у 2023 році могло бути результатом вдалого маркетингу чи розширення ринку. Але в 2024 році темпи зростання різко впали, що може свідчити про насичення ринку або посилення конкуренції.

- перевірити, які саме види продукції продаються добре, а які – вже не користуються попитом;

- переорієнтувати частину маркетингового бюджету на цифрову рекламу, соціальні мережі, партнерські програми – це часто дешевше і ефективніше, ніж традиційна реклама;

- провести аналіз еластичного попиту та структури споживачів. Це допоможе виявити, де саме відбувається спад: у яких регіонах, серед яких категорій клієнтів, для яких продуктів;

- переорієнтація на нішеві або преміум – продукти: можливо, компанія може знайти нову цільову аудиторію, де маржа буде вищою, а конкуренція менш жорстка.

4. Планування та прогнозування фінансових результатів. Підприємство має навчися заздалегідь прогнозувати прибутки й витрати, а не лише реагувати на вже сформовану ситуацію.

В умовах високої конкуренції та динамічного ринку просте збільшення виробництва не гарантує зростання прибутку. Зростання прибутковості підприємства тісно пов'язане з його здатністю збільшувати обсяги реалізації продукції. Але для цього потрібен цілеспрямований, стратегічний підхід, який охоплює і товарну політику, і маркетинг, і логістику, і географію продажів. Лише поєднання цих факторів дозволить підприємству не лише збільшити дохід, а й підвищити рентабельність, зміцнити позиції на ринку та забезпечити фінансову стійкість у довгостроковій перспективі.

Основні напрями збільшення обсягів реалізацій, можуть включати:

1. Розширення та оптимізація асортименту продукції. Пропонуючи споживачам широкий вибір продукції, підприємство підвищує ймовірність задоволення потреб різних сегментів ринку. Асортимент має бути

збалансованим – не надто вузьким (щоб не втрачати клієнтів), але й не надмірно широким (щоб уникнути перевитрат на збереження й виробництво).

2. Диверсифікація продукції. Вихід на нові категорії товарів або нові ринкові ніші дозволяє зменшити залежність від одного продукту чи ринку.

3. Прискорення логістики та постачання сировини. Скорочення часу на постачання сировини, матеріалів і комплектуючих дозволяє швидше реагувати на потреби ринку, скорочує виробничі простої і загальні витрати. Це підвищує оборотність запасів і робить підприємство більш гнучким у плані задоволення попиту.

4. Проведення ефективної маркетингової та збутової політики.

5. Розширення територіального охоплення. Залучити нових ринків збуту – як у межах країни, так і за кордоном – відкриває нові можливості для зростання продажів.

Зрештою головне завдання підприємства – не просто збільшити дохід, а зробити його стабільно прибутковим. Іноді краще зменшити темпи зростання, але мати чітко контрольовану систему витрат і стабільний чистий прибуток.

Компанія ПрАТ «Лакталіс - Миколаїв» має великий потенціал, про що свідчить успіх 2023 року. Проте утримати цей успіх набагато складніше, ніж його досягти. Для того, щоб знову вийти на прибуткову траєкторію, необхідно одночасно працювати і над витратами, і над доходами, переглянути підхід до управління, зробити фінанси прозорими та контрольованими. І лише тоді підприємство зможе не лише повернутися до прибутковості, а й стати стійким до майбутніх викликів.

З метою впровадження заходів, спрямованих на підвищення рівня доходів від реалізації продукції та оцінки потенційного покращення фінансового стану ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв», здійснимо прогнозування основних показників звіту про фінансові результати на 2025 рік (табл.3.1). Це прогнозування базується на чотирьох припущеннях, що спрямовані на збільшення прибутковості підприємства:

- очікується, що середньорічний темп зростання чистого доходу від реалізації становитиме 10%;
- у 2025 році підприємство планує зменшити витрати, що входять до собівартості реалізованої продукції, на 5 копійок на кожну 1 грн. доходу;
- адміністративні витрати передбачається зменшити на 5% шляхом зменшення витрат на телефонний зв'язок, електроенергію та утримання приміщень;
- зниження інших операційних витрат на 3%.

Таблиця 3.1

Прогнозований звіт про фінансові результати
ПРАТ «Лакталіс-Миколаїв» на 2025 рік

Назва рядка	Код рядка	2024 рік	Прогноз	2025 рік
1	2	3	4	5
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1866452.00	Збільшення на 10%	2053097.00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	1786922.00	Зменшення на 5 копійок	1862569.00
Валовий: прибуток	2090	79530.00	-	190528.00
збиток	2095			
Інші операційні доходи	2120	19992.00	-	19992.00
Адміністративні витрати	2130	38646.00	Зменшення на 5%	36714.00
Витрати на збут	2150	3 872.00	-	3 872.00
Інші операційні витрати	2180	71065.00	Зменшення на 3%	68933.00
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190			121595.00
збиток	2195	14061		
Інші фінансові доходи	2220	105.00	-	105.00
Інші доходи	2240	813.00	-	813.00
Фінансові витрати	2250	294.00	-	294.00
Інші витрати	2270	266.00	-	266.00
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290			121953.00
збиток	2295	13730.00		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-469.00		4171.00
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350			117782.00
збиток	2355	14172.00		

Джерело: розроблено автором.

Завдяки вжитим заходам чистий прибуток підприємства збільшується більше ніж у 6 разів, порівняно з 2024 роком, коли підприємство мало

збитки. Це свідчить про високу ефективність управлінських рішень і правильність обраної стратегії фінансової стабілізації. Особливо важливо, що підприємство не лише повинно збільшити дохід, але й шукати шляхи оптимізації витрат, не знижуючи при цьому якість послуг.

3.2. Впровадження та удосконалення системи моніторингу як стратегічний напрям покращення фінансового стану підприємства

У сучасних умовах багато підприємств стикаються з проблемами у сфері фінансового планування, прогнозування та аналізу. Часто відсутність чіткої системи фінансового моніторингу призводить до того, що компанії не можуть своєчасно виявити загрози чи слабкі місця у власній діяльності, а отже не можуть ефективно реагувати на зміни у зовнішньому чи внутрішньому середовищі.

Моніторинг - це важливий інструмент управлінського контролю, який дозволяє систематично і безперервно відстежувати стан об'єкта дослідження. Його основна мета зібрати максимально точну та повну інформацію, яка дозволяє зробити обґрунтовані висновки про поточний стан об'єкта, його динаміку, відповідність встановленим нормативам або очікуванням.

Моніторинг не обмежується лише фіксацією фактів, він включає глибокий аналіз зібраних даних, формування достовірної оцінки ситуації та висновків практичного характеру, які можна використати для прийняття рішень. Важливою складовою є також короткостроковий прогноз, який базується на наявних тенденціях і дозволяє вчасно скоригувати дії задля досягнення бажаного результату.

Система моніторингу фінансового стану підприємства - це невід'ємний елемент загальної системи фінансового контролю, який має функціонувати згідно з певними базовими принципами, що забезпечують її ефективність і

достовірність. Вона повинна бути не лише технічно досконалою, а й логічно узгодженою з усією структурою управління підприємством.

Основні вимоги до такої системи:

- достовірність інформації;
- ієрархічна узгодженість;
- наближеність результатів до реальності та можливість порівняння;
- урахування можливих помилок;
- комплексність та взаємозв'язок.

Щоб покращити якість фінансового аналізу ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв», необхідно створити чітку та дієву систему моніторингу фінансового стану підприємства, яка враховуватиме як загальноприйняті наукові підходи, так і специфіку галузі молочної промисловості.

Моніторинг фінансового стану на молокопереробному підприємстві це безперервний процес збору, аналізу, оцінки та інтерпретації фінансових показників, спрямований на своєчасне виявлення проблем і прийняття управлінських рішень. Через високу сезонність, швидкопсувну сировину і залежність від енергоносіїв така діяльність потребує особливої уваги до фінансів.

Пропонуємо наступну поетапну схему удосконалення методики оцінки фінансового стану підприємства:

1. Формулювання цілей та основних завдань моніторингу фінансового стану підприємства.

Метою впровадження системи моніторингу на ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» є оцінка поточного фінансового стану підприємства, що дозволить своєчасно виявити наявні резерви і підвищити ефективність управління фінансами на всіх рівнях діяльності підприємства.

Щоб досягти цієї мети, перед моніторингом ставляться такі основні завдання:

- виявити рівень рентабельності підприємства та ступінь його фінансової стійкості;

- оцінити, наскільки ефективно підприємство використовує свої активи, зокрема основні засоби та обігові кошти. Проаналізувати поточний стан ліквідності та платоспроможності;

- дослідити позицію підприємства на фінансовому ринку, виявити рівень його конкурентоспроможності. Це дасть змогу оцінити, чи є підприємство сильним гравцем у своїй галузі, і які напрямки потребують посилення;

- оцінити ефективність фінансового управління в цілому.

2. Підготовчий етап: збір інформаційної бази.

Ні цьому етапі формується надійна інформаційна основа, на якій ґрунтуватиметься подальший аналіз. Цей етап відіграє ключову роль, адже саме тут закладаються базові орієнтири для всієї системи контролю та аналітики.

Головна мета підготовчого етапу створити прозору, цілісну та гнучку систему збору і обробки фінансової інформації, яка забезпечить об'єктивне уявлення про фінансовий стан підприємства.

У межах цього етапу визначаються джерела інформації, які будуть використовуватись для моніторингу. Умовно їх можна поділити на чотири ключові групи: фінансова звітність, управлінська звітність, виробничі дані, зовнішні дані (ринкові ціни, показники конкурентів, середньогалузеві стандарти).

3. Формування системи ключових фінансових індикаторів для постійного моніторингу.

Одним із центральних етапів впровадження системи моніторингу фінансового стану підприємства є розробка структурованої системи показників, яка дає змогу цілісно оцінити ефективність функціонування підприємства. Ці ключові фінансові індикатори виступають як орієнтири для оцінки успіху підприємства, дозволяючи визначити, чи досягаються поставлені цілі, чи ефективно працюють процеси, та де є можливості для покращення.

Для молокопереробного підприємства, яке працює у швидкозмінному ринковому середовищі, особливо важливо регулярно відстежувати ті показники, які безпосередньо впливають на прибутковість, витрати, стабільність постачання сировини та збут готової продукції.

4. Поглиблений аналіз результатів.

Цей етап включає не лише механічне обчислення фінансових показників, а й глибоке осмислення отриманих результатів у контексті зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства. Найчастіше для оцінки фінансового стану підприємства під час моніторингу використовують такі коефіцієнтні та комплексні методи.

При аналізі показників слід враховувати кілька важливих моментів:

- порівняння з середніми показниками по галузі. Тут ми дивимось не лише на власні цифри, а й порівнюємо їх з тими, які є у схожих підприємств в тій самій сфері. Це допомагає оцінити, чи підприємство працює краще, гірше чи приблизно на рівні ринку;
- аналіз змін у часі (тенденції). Важливо дивитись не на одну точку у часі, а на те, як змінювались показники протягом кількох років;
- порівняння всіх показників з плановими, нормативними та попередніми періодами.

5. Формування висновків і рекомендацій.

Робиться узагальнення результатів моніторингу у вигляді аналітичної довідки для керівництва, оцінка ризиків і виявлення відхилень.

На основі висновків формується низка практичних рекомендацій, реалізація яких сприятиме поліпшенню фінансового стану підприємства та підвищенню ефективності управління ресурсами.

Щоб краще зрозуміти можливі варіанти розвитку ситуації, будується кілька фінансових сценаріїв:

- оптимістичний сценарій передбачає найкращий розвиток подій (зростання продажів, стабільні витрати, своєчасне повернення боргів);

- базовий сценарій ґрунтується на поточних трендах і середньому прогнозі;
- песимістичний сценарій враховує можливі ускладнення (спад продажів, затримки платежів, зростання витрат тощо).

Ці сценарії допомагають підготуватись до різних можливих ситуацій у майбутньому та прийняти обґрунтовані управлінські рішення, щоб мінімізувати ризики та підвищити фінансову стійкість підприємства.

6. Постійне вдосконалення фінансово-аналітичної системи.

Підприємство повинно регулярно здійснювати перегляд фінансових показників, методики аналізу та підходів до оцінки ефективності діяльності. Це дозволить виявити сильні та слабкі сторони системи, вчасно вносити корективи і вдосконалювати аналітичні інструменти відповідно до потреб бізнесу.

Крім того, система має бути гнучкою й адаптивною. Вона повинна оперативна реагувати на зовнішні та внутрішні зміни: оновлення законодавства, зміну ринкових умов, реструктуризацію підприємства чи зміну його стратегічних цілей.

Таким чином, моніторинг фінансового стану підприємства дозволить ПрАТ «Лакталіс – Миколаїв» не лише бачити, в якому фінансовому стані воно перебуває зараз, а й передбачати майбутні ризики та можливості, а головне керувати ними. Регулярний фінансовий моніторинг це не просто звітність, а інструмент стратегічного мислення, без якого ефективний розвиток у сучасному конкурентному середовищі просто неможливий.

Впровадження системи моніторингу фінансового стану на підприємстві дасть ряд суттєвих переваг: оперативне виявлення проблем; покращення контролю над фінансами; прозорість і підзвітність; оптимізації фінансових процесів; своєчасне прийняття стратегічних рішень.

У роботі фінансового відділу неможливо обійтися без тісної взаємодії з маркетинговим відділом. Ці два підрозділи повинні працювати в одному напрямку, оскільки їхня співпраця є критично важливою для досягнення

стратегічних цілей підприємства, підвищення його конкурентоспроможності та забезпечення стабільного розвитку на ринку.

Спільна робота маркетингового та фінансового відділів дозволять ПрАТ «Лакталіс -Миколаїв» не лише реалізувати ефективні маркетингові стратегії, але й забезпечити їх фінансову життєздатність, що є основою для досягнення високих результатів на ринку. Тільки через тісну взаємодію цих підрозділів підприємство може залишатися конкурентоспроможним, реагувати на зміни ринку та забезпечувати стійкий економічний розвиток.

ВИСНОВКИ

В результаті дослідження теоретичних і практичних питань комплексного аналізу фінансового стану підприємства можна зробити наступні висновки:

1. Комплексний аналіз фінансового стану підприємства – це всебічне дослідження його фінансової діяльності, яке ґрунтується на системі ключових показників. Такий аналіз дозволяє оцінити, наскільки підприємство є платоспроможним, ліквідним, фінансово стійким та прибутковим у своїй господарській діяльності.

2. Законодавче підґрунтя для такого аналізу визначається Законом України «Про бухгалтерський облік», Національними стандартами бухгалтерського обліку та іншими офіційними нормативними документами.

3. Головним джерелом інформації для проведення комплексного фінансового аналізу є фінансова звітність підприємства: Звіт про фінансовий стан (Баланс), Звіт про фінансові результати, Звіт про рух грошових коштів, Звіт про рух грошових коштів, Звіт про зміни в капіталі та інші документи.

4. Методи комплексного фінансового аналізу – це інструменти, за допомогою яких оцінюється фінансовий стан підприємства. До них належать : горизонтальний та вертикальний аналіз, факторний, порівняльний, коефіцієнтний та інтегральний методи.

5. Комплексне дослідження фінансового стану ПрАТ «Лакталіс - Миколаїв» за 2023-2024 рр. дало змогу сформулювати такі висновки:

5.1. За 2023 рік загальна сума активів підприємства зросла на 249802 тис. грн. (на 51,27%), а за 2024 рік на 33566 тис. грн. (на 4,55%), що свідчить про уповільнення темпів зростання. Попри це, динаміка залишається позитивною.

5.2. Збільшення активів відбулося за рахунок зростання оборотних активів, тоді як обсяг необоротних активів скорочується. Це вказує на

підвищення оборотності активів і більш ефективне використання ресурсів підприємства.

5.3. Зростання оборотних активів за 2023 рік відбулося переважно через суттєве збільшення дебіторської заборгованості на 217110 тис. грн. (97,86%). Такий різкий приріст може свідчити про недостатню платіжну дисципліну з боку клієнтів. Проте за 2024 рік темпи зростання цього показника сповільнилися до 11,91%. На кінець 2024 року дебіторська заборгованість становила понад 60% від загальної вартості активів.

5.4. Частка грошових коштів у структурі активів на кінець 2022 року становила 1,35%, але протягом наступних двох років вона стрімко знизилася до 0,08% (на кінець 2023 року) та 0,23% (на кінець 2024 року). Такий низький рівень грошових коштів може негативно вплинути на здатність підприємства своєчасно виконувати свої поточні зобов'язання та підтримувати стабільну операційну діяльність.

5.5. Упродовж 2023 – 2024 рр. спостерігалось поступове зменшення частки власного капіталу в загальній структурі пасивів із 80,47% на кінець 2022 року до 68,29% на кінець 2024 року. Це говорить про зниження фінансової стійкості підприємства й підвищення фінансового ризику. Однак власний капітал залишається домінуючим над позиковим.

5.6. Водночас зросла частка поточних зобов'язань – з 19,53% до 31,7%, що вказує на посилення фінансової залежності підприємства від короткострокових джерел фінансування. Відсутність довгострокових зобов'язань може свідчити про небажання або нездатність підприємства залучати довгострокове фінансування.

5.7. Аналіз показників майнового стану підприємства впродовж 2023 - 2024 рр. показує зростання рівня зносу основних засобів: 0,76 (на кінець 2022 року), 0,77 (на кінець 2023 року) та 0,8 (на кінець 2024 року). Такий показник свідчить про критичний рівень зношеності основних засобів та нагальну потребу в їх модернізації чи заміні.

5.8. Баланс підприємства не можна вважати абсолютно ліквідним. Нестача грошових коштів у найбільш ліквідній групі активів свідчить про ризик виникнення короткострокових проблем з платоспроможністю підприємства. Це підтверджує негативна динаміка показника загальної платоспроможності з 1,5085 на кінець 2022 року до 1,164 на кінець 2024 року.

5.9. Дуже низький рівень коефіцієнту абсолютної ліквідності: 0,069 (на кінець 2022 року), 0,003 (на кінець 2023 року) та 0,007 (на кінець 2024 року). Тобто підприємство недостатньо має коштів для негайного погашення своїх зобов'язань.

5.10. Коефіцієнт швидкої ліквідності більший за 1, що вказує на здатність підприємства своєчасно погашати короткострокові зобов'язання за рахунок найбільш ліквідних активів. Однак його поступове зниження на 16,6% протягом двох років сигналізує про зниження ліквідності та платоспроможності у короткостроковій перспективі.

5.11. Зменшення коефіцієнту автономії з 0,805 на кінець 2022 року до 0,683 на кінець 2024 року свідчить про те, що підприємство поступово втрачає фінансову незалежність.

5.12. Водночас показник маневреності власного капіталу демонструє позитивну динаміку з 0,558 на кінець 2022 року до 0,708 на кінець 2024 року. Це означає, що підприємство має високу фінансову гнучкість.

5.13. Розрахунок тривимірного показника фінансової стійкості показав, що фінансовий стан підприємства є абсолютно стійким.

5.14. В цілому підприємство має тенденцію до зростання доходів, хоча темпи цього зростання поступово уповільнюються. У 2023 році собівартість реалізованої продукції зросла на 55,42% у порівнянні з 2022 роком, але цей ріст було компенсовано значним приростом доходу на 84,52%. Проте у 2024 році ситуація змінилася: собівартість збільшилася на 34,78%, тоді як дохід лише на 19,38%. Такий дисбаланс спричинив скорочення валового прибутку та зниження рентабельності підприємства.

5.15. Варто відзначити, що 2023 рік став найуспішнішим для компанії. У цей період підприємство отримало чистий прибуток у розмірі 148 337 тис. грн.. Натомість у 2024 році ситуація погіршилася: через значне збільшення витрат та собівартості продукції в порівнянні з незначним ростом доходів діяльність підприємства знову стала збитковою.

5.16. Падіння інтегрального показника фінансового стану з 1,904 (на кінець 2022 року) до 1,342 (на кінець 2024 року) ще раз підтверджує погіршення фінансової стійкості та зниження платоспроможності.

5.17. Інтегральна оцінка фінансового стану дозволила віднести підприємство до першого класу за рівнем фінансового стану позичальника.

7. В третьому розділі роботи запропоновані заходи покращення фінансового стану ПрАТ «Лакталіс -Миколаїв»:

- впровадити стратегію поступового оновлення виробничих потужностей та залучення довгострокових інвестицій;
- посилити контроль над дебіторською заборгованістю;
- оптимізувати витратну частину;
- покращити управління собівартістю продукції;
- економити та ефективно використовувати ресурси;
- збільшувати обсяги реалізації за рахунок оптимізації асортименту продукції, диверсифікації продукції, проведення ефективної маркетингової та збутової політики, розширення територіального охоплення;
- впровадження та удосконалення системи моніторингу .

8. Було проведено прогнозування фінансової звітності ПрАТ «Лакталіс -Миколаїв» на 2025 рік. Отримані результати свідчать, що за умови виконання запланованих заходів підприємство зможе суттєво підвищити свою рентабельність.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації: затвердж. Наказом міністерства фінансів України №121/5312 від 8.02.2001р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0121-01#Text> (дата звернення: 11.03.2025).
2. Методика проведення поглибленого аналізу фінансово-господарського стану підприємств та організацій: затвердж. Наказом Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та від 27 червня 1997 року № 81. URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/reg2092?an=1&ed=1997_06_27 (дата звернення: 16.03.2025).
3. Лесюк А. С. Методика комплексної оцінки фінансового стану сільськогосподарських підприємств. *Економічна наука*. 2020. №8. С. 83-88. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/8_2020/17.pdf (дата звернення: 21.03.2025).
4. Проскуріна Н. М., Гнідкова А.В. Аналіз фінансового стану та фінансових результатів як інструмент оцінки ефективності діяльності підприємства. *Економіка та суспільство*. 2022. №43. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1761/1697> (дата звернення: 23.03.2025).
5. Рузакова О. В. Аналіз сучасних методик оцінювання фінансового стану підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2022. №2. С. 7-13. URL: <https://heralds.khmnpu.edu.ua/index.php/heralds/article/view/1117/1136> (дата звернення: 11.04.2025).
6. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. Фінансовий аналіз : навчальний посібник. Полтава: Астроя. 2020. 434 с. URL:

<https://dspace.pdau.edu.ua/server/api/core/bitstreams/4ab737a8-da36-4b5c-b885-c4d35de2376e/content> (дата звернення: 03.04.2025).

7. Дикань В.Л., Токмакова І. В., Овчиннікова В. О. Економічна діагностика: підручник. Харків: УкрДУЗТ. 2022. 284 с. URL: <http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/8612/1/%D0%9F%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf> (дата звернення: 10.03.2025).

8. Циганова О. С., Мурашко І.С. Фінансовий аналіз як основа обліково-аналітичного забезпечення прийняття управлінських рішень на підприємстві. *Економіка та суспільство*. 2024. №62. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4000/3926> (дата звернення: 17.04.2025).

9. Лук'янова В. В., Лабунець О.О. Діагностика фінансового стану підприємства та шляхи його поліпшення. *Приазовський економічний вісник*. 2018. №2(07). С. 66-69. URL: http://pev.kpu.zp.ua/journals/2018/2_07_uk/14.pdf (дата звернення: 26.03.2025).

10. Юдіна С. В., Захаров Д.О., Кіщенко С.С. Підходи логіки до діагностики фінансового стану підприємства. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2021. №35. С. 83-88. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/35_2021ua/18.pdf (дата звернення: 11.04.2025).

11. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 №996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 30.03.2025).

12. Кодекс України з процедур банкрутства: Закон України від 18.10.2018 №2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text> (дата звернення: 21.03.2025).

13. Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій: затвердж. Наказом Агентства з питань

запобігання банкрутству підприємств та організацій від 23 лютого 1998 року № 22. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/REG2654?an=2> (дата звернення: 19.03.2025).

14. Про фінансову реструктуризацію: Закон України від 14.06.2016 № 1414-VIII. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/T161414> (дата звернення: 09.04.2025).

15. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 07.02.2013. URL: <https://document.vobu.ua/doc/3404> (дата звернення: 12.04.2025).

16. Старинець О. Г. Методи фінансового аналізу діяльності підприємств у системі антикризового управління. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2018. №17. С. 87-91. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/17_2_2018ua/21.pdf (дата звернення: 14.04.2025).

17. Kobzev, I., Melnykov, O. F., & Melnykov, O. O. Analysis of methods for assessing the financial state of the enterprise suitable for forecasting at the formal level in conditions of unstable economic development. *International Science Journal of Management, Economics & Finance*. 2023. №2(5). С.80–94. URL: <https://doi.org/10.46299/j.isjmef.20230205.06> (дата звернення: 01.05.2025).

18. Гарбузюк К. Г., Ткаченко С. О. 2021 Фінансовий аналіз у системі оцінки фінансового стану суб'єкту. *Сучасні проблеми правового, економічного та соціального розвитку держави*. 2021. С. 196-198. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/04578056-1d03-4098-9092-ee5bc5702bc7/content> (дата звернення: 19.03.2025).

19. Мельник Т. Ю., Свірко С. В. Теоретико-методичні основи оцінювання майнового стану підприємства. *Економіка, управління та*

адміністрування. 2021. №1(95). С.8–16. URL: [https://doi.org/10.26642/ema-2021-1\(95\)-8-16](https://doi.org/10.26642/ema-2021-1(95)-8-16) (дата звернення: 10.03.2025).

20. Яцух О.О., Захарова Н.Ю. Фінансовий стан підприємства та методика його оцінки. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. 2018. №3. С.173-180. URL: https://econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2018/29_68_3/35.pdf (дата звернення: 25.04.2025).

21. Шуміло О. С., Курочка А. С. Ліквідність і платоспроможність підприємства та методи їх аналізу. *Бізнесінформ*. 2023. №4. С.105-111. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2023-4_0-pages-105_111.pdf (дата звернення: 06.04.2025).

22. Томчук О.Ф. Аналіз платіжної спроможності підприємства та відображення її в обліку: Сутність, класифікація, оцінка. *Економіка та суспільство*. 2023. №51. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-16> (дата звернення: 10.04.2025).

23. Бедриниць М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств : навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2018. 292 с. URL: <http://dcmaup.com.ua/assets/files/finansii-pidpriemstv-2018.pdf> (дата звернення: 09.04.2025).

24. Приймак С. В., Волкова О. А. Діагностика фінансової стійкості підприємств в умовах посилення конкуренції. *Економіка та суспільство*. 2021. №30. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/662/636> (дата звернення: 12.04.2025).

25. Ліснічук О.А., Нестерчук Т.А. Методичні підходи до оцінювання фінансової стійкості підприємства. *Економіка та суспільство*. 2018. №18. С. 454-462. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/18_ukr/63.pdf (дата звернення: 11.04.2025).

26. Гайбура Ю. А. Методичні підходи щодо оцінки і прогнозування прибутковості підприємства. *Економічні науки*. 2023. №1(38). С. 118-124.

URL:

https://journals.pdu.khmelnitskiy.ua/index.php/podilian_bulletin/article/view/152/128 (дата звернення: 19.04.2025).

27. Нагорна І. В., Бондаренко В. О. Облік і аналіз фінансового результату в системі управління підприємством. *Ефективна економіка*. 2021 №11. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2021/105.pdf (дата звернення: 12.04.2025).

28. Абубекерова А.З., Петренко Д.Т. Методичні підходи до оцінювання ефективності управління прибутковості підприємства. *Науковий журнал "Праці ЗІЕІТ"*. 2023. № 1(6). С.45-48. URL: <https://www.zieit.edu.ua/wp-content/uploads/Printed/trudy2023.pdf> (дата звернення: 17.04.2025).

29. Ясіновська І. Ф., Іщенко В. А. Ділова активність підприємства та шляхи її підвищення. *Сучасні проблеми правового, економічного та соціального розвитку держави*. Харків, 2019. С.206-209. URL: <https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/10/67.pdf> (дата звернення: 18. 04.2025).

30. Чемчикаленко Р. А., Майборода О.В., Ланевський М.Є. Особливості комплексної оцінки фінансового стану підприємства. *Економіка і суспільство*. 2017. №13. С.1263-1267. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/13_ukr/210.pdf (дата звернення: 18. 04.2025).

31. Оболонцева Л.В., Писаренко І.В., Влащенко Н.М. Стратегічна діагностика потенціалу організації: навч. посібник. Харків: ХНУМГ ім. Бекетова О.М. 2023. 157с. URL: <https://eprints.kname.edu.ua/63755/1/2023%20%D0%BF%D0%B5%D1%87.%2016%D0%9D%20%D1%80%D0%B5%D0%B4%20%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%20%D1%81%D0%BE%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D0%BD1.pdf> (дата звернення: 18. 04.2025).

32. Аналітична платформа Clarity Project. ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв». URL: https://clarity-project.info/edr/23624594/finances?current_year=2023 (дата звернення: 13.04.2025).

33. Корнилюк Роман. Тисяча найбільших українських компаній за доходами у 2023 році. *Дослідження аналітичної платформи YouControl*. URL: https://youcontrol.com.ua/data-research/tysiacha-naybilshykh-ukrayinskykh-kompaniy-za-dokhodamy-u-2023-rotsi/?utm_source=eSputnik-promo&utm_medium=email&utm_campaign=digest_16.09&utm_content=298291255&utm_term=dajdzhest (дата звернення: 18.03.2025).

34. Левкович О.В., Воробйова А.О. Аналітичні основи ліквідності та платоспроможності підприємства. *Ефективна економіка*. 2022. № 5. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/5_2022/78.pdf (дата звернення: 03.05.2025).

35. Грінченко Р.В, Єсупов Ю.А., Ткаченко Є.О. Місце рентабельності в системі критеріїв економічної ефективності діяльності підприємства. *Світ наукових досліджень*. 2024. №35. URL: <https://www.economy-confer.com.ua/full-article/5894/> (дата звернення: 26.04.2025).

36. Масюк Ю.В., Качур В.С. Економічна сутність ділової активності підприємств та підходи до її оцінки. *Ефективна економіка*. 2019. №10. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/10_2019/45.pdf (дата звернення: 11.04.2025).

37. Дончак Л.Г. Ціхановська О.М. Ділова активність підприємства та шляхи її зміцнення. *Економіка і суспільство*. 2017. № 10. С.250-255. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/10_ukr/44.pdf (дата звернення: 26.04.2025).

38. Чумак В.Д., Гвіздзжинська І.Ю. Прогнозування можливого банкрутства підприємств на основі дискримінантного аналізу. *Економіка та суспільство*. 2021. №29. URL:

<https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/560/536> (дата звернення: 28.04.2025).

39. Порядок проведення оцінки фінансового стану потенційного бенефіціара інвестиційного проекту, реалізація якого передбачається на умовах фінансової самоокупності, а також визначення виду забезпечення для обслуговування та погашення позики, наданої за рахунок коштів міжнародних фінансових організацій, обслуговування якої здійснюватиметься за рахунок коштів бенефіціара: затвердж. Наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження № 616 від 14.07.2016 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1095-16#Text> (дата звернення: 26.04.2025).

Фінансова звітність ПРАТ «Лакталіс-Миколаїв» за 2022 рік

Дата звіту 2023-01-27
 Період 2022 рік, 12 міс
 КАТОТТГ UA48060150010235917
 Кількість працівників 211

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

Актив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
1	2	3	4
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	40.00	36.00
первісна вартість	1001	451.00	459.00
накопичена амортизація	1002	411.00	423.00
Незавершені капітальні інвестиції	1005	70 141.00	65 591.00
Основні засоби	1010	134 928.00	104 345.00
первісна вартість	1011	457 279.00	440 027.00
знос	1012	322 351.00	335 682.00
Інвестиційна нерухомість	1015	0.00	
первісна вартість	1016	0.00	
знос	1017	0.00	
Довгострокові біологічні активи	1020	0.00	
первісна вартість	1021	0.00	
накопичена амортизація	1022	0.00	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0.00	
інші фінансові інвестиції	1035	0.00	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0.00	
Відстрочені податкові активи	1045	3 400.00	3 330.00
Гудвіл	1050	0.00	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0.00	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0.00	
Інші необоротні активи	1090	0.00	
Усього за розділом I	1095	208 509.00	173 302.00
II. Оборотні активи Запаси	1100	82 833.00	83 023.00
Виробничі запаси	1101	64 302.00	64 797.00
Незавершене виробництво	1102	12 455.00	10 964.00
Готова продукція	1103	5 538.00	6 793.00
Товари	1104	538.00	469.00
Поточні біологічні активи	1110	0.00	
Депозити перестрахування	1115	0.00	
Векселі одержані	1120	0.00	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	892.00	644.00
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	3 498.00	5 409.00
з бюджетом	1135	0.00	1 719.00
у тому числі з податку на прибуток	1136	0.00	1 071.00
з нарахованих доходів	1140	0.00	

Продовження Додатка А

1	2	3	4
із внутрішніх розрахунків	1145	365 665.00	213 861.00
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	227.00	206.00
Поточні фінансові інвестиції	1160	0.00	
Гроші та їх еквіваленти	1165	466.00	6 597.00
Готівка	1166	0.00	
Рахунки в банках	1167	466.00	6 597.00
Витрати майбутніх періодів	1170	1.00	411.00
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0.00	
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0.00	
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0.00	
резервах незароблених премій	1183	0.00	
інших страхових резервах	1184	0.00	
Інші оборотні активи	1190	931.00	2 174.00
Усього за розділом II	1195	454 513.00	314 044.00
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0.00	
Баланс	1300	663 022.00	487 346.00

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітної періоду, тис. грн	На кінець звітної періоду, тис. грн
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	69 795.00	69 795.00
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0.00	
Капітал у дооцінках	1405	0.00	
Додатковий капітал	1410	1 714.00	1 714.00
Емісійний дохід	1411	0.00	
Накопичені курсові різниці	1412	0.00	
Резервний капітал	1415	326 728.00	384 780.00
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	58 052.00	-64 113.00
Неоплачений капітал	1425	0.00	
Вилучений капітал	1430	0.00	
Інші резерви	1435	0.00	
Усього за розділом I	1495	456 289.00	392 176.00
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0.00	
Пенсійні зобов'язання	1505	0.00	
Довгострокові кредити банків	1510	0.00	
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0.00	
Довгострокові забезпечення	1520	0.00	
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0.00	
Цільове фінансування	1525	0.00	
Благодійна допомога	1526	0.00	
Страхові резерви	1530	0.00	
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0.00	
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0.00	
резерв незароблених премій	1533	0.00	
інші страхові резерви	1534	0.00	

Продовження Додатка А

1	2	3	4
Інвестиційні контракти	1535	0.00	
Призовий фонд	1540	0.00	
Резерв на виплату джек-поту	1545	0.00	
Усього за розділом II	1595	0.00	0.00
III. Поточні зобов'язання і забезпечення Короткострокові кредити банків	1600	0.00	
Векселі видані	1605	0.00	
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0.00	
товари, роботи, послуги	1615	193 512.00	85 771.00
розрахунками з бюджетом	1620	2 712.00	2 233.00
у тому числі з податку на прибуток	1621	660.00	
розрахунками зі страхування	1625	640.00	646.00
розрахунками з оплати праці	1630	2 535.00	2 840.00
за одержаними авансами	1635	1 031.00	2.00
за розрахунками з учасниками	1640	0.00	
із внутрішніх розрахунків	1645	2 079.00	7.00
за страховою діяльністю	1650	0.00	
Поточні забезпечення	1660	1 903.00	1 626.00
Доходи майбутніх періодів	1665	0.00	
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0.00	
Інші поточні зобов'язання	1690	2 321.00	2 045.00
Усього за розділом III	1695	206 733.00	95 170.00
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0.00	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0.00	
Баланс	1900	663 022.00	487 346.00

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	845 963.00	1 524 385.00
Чисті зароблені страхові премії	2010		0.00
Премії підписані, валова сума	2011		0.00
Премії, передані у перестраховування	2012		0.00
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		0.00
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		0.00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	854 945.00	1 407 343.00
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		0.00
Валовий: прибуток	2090		117 042.00
збиток	2095	8 982.00	
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		0.00
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		0.00

Продовження Додатка А

1	2	3	4
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		0.00
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		0.00
Інші операційні доходи	2120	24 313.00	19 901.00
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		0.00
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		0.00
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123		0.00
Адміністративні витрати	2130	24 419.00	26 986.00
Витрати на збут	2150	2 910.00	3 127.00
Інші операційні витрати	2180	56 724.00	39 321.00
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		0.00
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		0.00
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190		67 509.00
збиток	2195	68 722.00	
Дохід від участі в капіталі	2200		0.00
Інші фінансові доходи	2220	10.00	1.00
Інші доходи	2240	12 576.00	5 474.00
Дохід від благодійної допомоги	2241		0.00
Фінансові витрати	2250		0.00
Втрати від участі в капіталі	2255		0.00
Інші витрати	2270	7 907.00	476.00
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		0.00
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290		72 508.00
збиток	2295	64 043.00	
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-70.00	-14 456.00
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		0.00
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350		58 052.00
збиток	2355	64 113.00	

Елементи операційних витрат

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	678900,00	1216116,00
Витрати на оплату праці	2505	75048,00	68703,00
Відрахування на соціальні заходи	2510	15245,00	13777,00
Амортизація	2515	32777,00	31737,00
Інші операційні витрати	2520	145099,00	149953,00
Разом	2550	947069,00	1480286,00

Фінансова звітність ПРАТ «Лакталіс-Миколаїв» за 2023 рік

Дата звіту 2024-05-23
Період 2023 рік, 12 міс
КАТОТТГ UA48060150010235917
Кількість працівників 201

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

Актив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
1	2	3	4
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	36.00	31.00
первісна вартість	1001	459.00	468.00
накопичена амортизація	1002	423.00	437.00
Незавершені капітальні інвестиції	1005	65 591.00	56 424.00
Основні засоби	1010	104 345.00	107 854.00
первісна вартість	1011	440 027.00	471 855.00
знос	1012	335 682.00	364 001.00
Інвестиційна нерухомість	1015	0.00	
первісна вартість	1016	0.00	
знос	1017	0.00	
Довгострокові біологічні активи	1020	0.00	
первісна вартість	1021	0.00	
накопичена амортизація	1022	0.00	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0.00	
інші фінансові інвестиції	1035	0.00	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0.00	
Відстрочені податкові активи	1045	3 330.00	5 315.00
Гудвіл	1050	0.00	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0.00	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0.00	
Інші необоротні активи	1090	0.00	
Усього за розділом I	1095	173 302.00	169 624.00
II. Оборотні активи Запаси	1100	83 023.00	123 887.00
Виробничі запаси	1101	64 797.00	80 589.00
Незавершене виробництво	1102	10 964.00	15 313.00
Готова продукція	1103	6 793.00	27 562.00
Товари	1104	469.00	423.00
Поточні біологічні активи	1110	0.00	
Депозити перестрахування	1115	0.00	
Векселі одержані	1120	0.00	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	644.00	2 061.00
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	5 409.00	5 478.00
з бюджетом	1135	1 719.00	1 757.00
у тому числі з податку на прибуток	1136	1 071.00	1 753.00

Продовження Додатка Б

1	2	3	4
з нарахованих доходів	1140	0.00	
із внутрішніх розрахунків	1145	213 861.00	429 439.00
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	206.00	214.00
Поточні фінансові інвестиції	1160	0.00	
Гроші та їх еквіваленти	1165	6 597.00	613.00
Готівка	1166	0.00	
Рахунки в банках	1167	6 597.00	613.00
Витрати майбутніх періодів	1170	411.00	765.00
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0.00	
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0.00	
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0.00	
резервах незароблених премій	1183	0.00	
інших страхових резервах	1184	0.00	
Інші оборотні активи	1190	2 174.00	3370.00
Усього за розділом II	1195	314 044.00	567584.00
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0.00	
Баланс	1300	487 346.00	737208.00

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
1	2	3	4
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	69 795.00	69 795.00
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0.00	
Капітал у дооцінках	1405	0.00	
Додатковий капітал	1410	1 714.00	1 714.00
Емісійний дохід	1411	0.00	
Накопичені курсові різниці	1412	0.00	
Резервний капітал	1415	384 780.00	320 667.00
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-64 113.00	148 337.00
Неоплачений капітал	1425	0.00	
Вилучений капітал	1430	0.00	
Інші резерви	1435	0.00	
Усього за розділом I	1495	392 176.00	540 513.00
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0.00	
Пенсійні зобов'язання	1505	0.00	
Довгострокові кредити банків	1510	0.00	
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0.00	
Довгострокові забезпечення	1520	0.00	
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0.00	
Цільове фінансування	1525	0.00	
Благодійна допомога	1526	0.00	
Страхові резерви	1530	0.00	
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0.00	
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0.00	

Продовження Додатка Б

1	2	3	4
резерв незароблених премій	1533	0.00	
інші страхові резерви	1534	0.00	
Інвестиційні контракти	1535	0.00	
Призовий фонд	1540	0.00	
Резерв на виплату джек-поту	1545	0.00	
Усього за розділом II	1595	0.00	0.00
III. Поточні зобов'язання і забезпечення Короткострокові кредити банків	1600	0.00	
Векселі видані	1605	0.00	
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0.00	
товари, роботи, послуги	1615	85 771.00	180 403.00
розрахунками з бюджетом	1620	2 233.00	3 580.00
у тому числі з податку на прибуток	1621	0.00	
розрахунками зі страхування	1625	646.00	757.00
розрахунками з оплати праці	1630	2 840.00	3 268.00
за одержаними авансами	1635	2.00	
за розрахунками з учасниками	1640	0.00	
із внутрішніх розрахунків	1645	7.00	5 392.00
за страховою діяльністю	1650	0.00	
Поточні забезпечення	1660	1 626.00	1362.00
Доходи майбутніх періодів	1665	0.00	
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0.00	
Інші поточні зобов'язання	1690	2 045.00	1 933.00
Усього за розділом III	1695	95 170.00	196695.00
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0.00	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0.00	
Баланс	1900	487 346.00	737208.00

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1 563 497.00	845 963.00
Чисті зароблені страхові премії	2010		0.00
Премії підписані, валова сума	2011		0.00
Премії, передані у перестраховування	2012		0.00
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		0.00
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		0.00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	1 328 745.00	854 945.00
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		0.00
Валовий: прибуток	2090	234 752.00	
збиток	2095		8 982.00

Продовження Додатка Б

1	2	3	4
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		0.00
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		0.00
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		0.00
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		0.00
Інші операційні доходи	2120	15 444.00	24 313.00
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		0.00
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		0.00
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123		0.00
Адміністративні витрати	2130	29 779.00	24 419.00
Витрати на збут	2150	3 096.00	2 910.00
Інші операційні витрати	2180	44 836.00	56 724.00
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		0.00
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		0.00
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	172 485.00	
збиток	2195		68 722.00
Дохід від участі в капіталі	2200		0.00
Інші фінансові доходи	2220	10.00	10.00
Інші доходи	2240	515.00	12 576.00
Дохід від благодійної допомоги	2241		0.00
Фінансові витрати	2250	194.00	0.00
Втрати від участі в капіталі	2255		0.00
Інші витрати	2270	274.00	7 907.00
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		0.00
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	172 542.00	
збиток	2295		64 043.00
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-24 205.00	-70.00
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		0.00
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	148 337.00	
збиток	2355		64 113.00

Елементи операційних витрат

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	1121755,00	678900,00
Витрати на оплату праці	2505	79619,00	75048,00
Відрахування на соціальні заходи	2510	15814,00	15245,00
Амортизація	2515	29076,00	32777,00
Інші операційні витрати	2520	182783,00	145099,00
Разом	2550	1429047,00	947069,00

Фінансова звітність ПРАТ «Лакталіс-Миколаїв» за 2024 рік

Дата звіту 2025-02-20
Період 2024 рік, 12 міс
КАТОТТГ UA48060150010235917
Кількість працівників 195

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

Актив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
1	2	3	4
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	31.00	559.00
первісна вартість	1001	468.00	1006.00
накопичена амортизація	1002	437.00	447.00
Незавершені капітальні інвестиції	1005	56 424.00	45796.00
Основні засоби	1010	107 854.00	100362.00
первісна вартість	1011	471 855.00	490452.00
знос	1012	364 001.00	390090.00
Інвестиційна нерухомість	1015	0.00	
первісна вартість	1016	0.00	
знос	1017	0.00	
Довгострокові біологічні активи	1020	0.00	
первісна вартість	1021	0.00	
накопичена амортизація	1022	0.00	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0.00	
інші фінансові інвестиції	1035	0.00	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0.00	
Відстрочені податкові активи	1045	5 315.00	7159.00
Гудвіл	1050	0.00	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0.00	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0.00	
Інші необоротні активи	1090	0.00	
Усього за розділом I	1095	169 624.00	153876.00
II. Оборотні активи Запаси	1100	123 887.00	114950.00
Виробничі запаси	1101	80 589.00	82847.00
Незавершене виробництво	1102	15 313.00	13037.00
Готова продукція	1103	27 562.00	18430.00
Товари	1104	423.00	636.00
Поточні біологічні активи	1110	0.00	
Депозити перестрахування	1115	0.00	
Векселі одержані	1120	0.00	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	2 061.00	2091.00
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	5 478.00	22071.00
з бюджетом	1135	1 757.00	1580.00
у тому числі з податку на прибуток	1136	1 753.00	1485.00

Продовження Додатка В

1	2	3	4
з нарахованих доходів	1140	0.00	
із внутрішніх розрахунків	1145	429 439.00	464882.00
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	214.00	602.00
Поточні фінансові інвестиції	1160	0.00	
Гроші та їх еквіваленти	1165	613.00	1750.00
Готівка	1166	0.00	
Рахунки в банках	1167	613.00	1750.00
Витрати майбутніх періодів	1170	765.00	676.00
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0.00	
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0.00	
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0.00	
резервах незароблених премій	1183	0.00	
інших страхових резервах	1184	0.00	
Інші оборотні активи	1190	3370.00	8296.00
Усього за розділом II	1195	567584.00	616898.00
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0.00	
Баланс	1300	737208.00	770774.00

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
1	2	3	4
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	69 795.00	69795.00
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0.00	
Капітал у дооцінках	1405	0.00	
Додатковий капітал	1410	1 714.00	1714.00
Емісійний дохід	1411	0.00	
Накопичені курсові різниці	1412	0.00	
Резервний капітал	1415	320 667.00	469004.00
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	148 337.00	-14172.00
Неоплачений капітал	1425	0.00	
Вилучений капітал	1430	0.00	
Інші резерви	1435	0.00	
Усього за розділом I	1495	540 513.00	526341.00
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0.00	
Пенсійні зобов'язання	1505	0.00	
Довгострокові кредити банків	1510	0.00	
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0.00	
Довгострокові забезпечення	1520	0.00	
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0.00	
Цільове фінансування	1525	0.00	
Благодійна допомога	1526	0.00	
Страхові резерви	1530	0.00	
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0.00	
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0.00	

Продовження Додатка В

1	2	3	4
резерв незароблених премій	1533	0.00	
інші страхові резерви	1534	0.00	
Інвестиційні контракти	1535	0.00	
Призовий фонд	1540	0.00	
Резерв на виплату джек-поту	1545	0.00	
Усього за розділом II	1595	0.00	0.00
III. Поточні зобов'язання і забезпечення Короткострокові кредити банків	1600	0.00	
Векселі видані	1605	0.00	
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0.00	
товари, роботи, послуги	1615	180 403.00	221410.00
розрахунками з бюджетом	1620	3 580.00	2212.00
у тому числі з податку на прибуток	1621	0.00	
розрахунками зі страхування	1625	757.00	954.00
розрахунками з оплати праці	1630	3 268.00	3722.00
за одержаними авансами	1635	0.00	
за розрахунками з учасниками	1640	0.00	
із внутрішніх розрахунків	1645	5 392.00	9889.00
за страховою діяльністю	1650	0.00	
Поточні забезпечення	1660	1362.00	2475.00
Доходи майбутніх періодів	1665	0.00	
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0.00	
Інші поточні зобов'язання	1690	1 933.00	3771.00
Усього за розділом III	1695	196695.00	244433.00
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0.00	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0.00	
Баланс	1900	737208.00	770774.00

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1866452.00	1 563 497.00
Чисті зароблені страхові премії	2010		
Премії підписані, валова сума	2011		
Премії, передані у перестраховування	2012		
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	1786922.00	1 328 745.00
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		
Валовий: прибуток	2090	79530.00	234 752.00
збиток	2095		

Продовження Додатка В

1	2	3	4
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		
Інші операційні доходи	2120	19992.00	15 444.00
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123		
Адміністративні витрати	2130	38646.00	29 779.00
Витрати на збут	2150	3 872.00	3 096.00
Інші операційні витрати	2180	71065.00	44 836.00
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190		172 485.00
збиток	2195	14061	
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220	105.00	10.00
Інші доходи	2240	813.00	515.00
Дохід від благодійної допомоги	2241		
Фінансові витрати	2250	294.00	194.00
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270	266.00	274.00
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290		172 542.00
збиток	2295	13730.00	
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-469.00	-24 205.00
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350		148 337.00
збиток	2355	14172.00	

Елементи операційних витрат

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	1136638,00	1121755,00
Витрати на оплату праці	2505	91736,00	79619,00
Відрахування на соціальні заходи	2510	17969,00	15814,00
Амортизація	2515	27913,00	29076,00
Інші операційні витрати	2520	264469,00	182783,00
Разом	2550	1538725,00	1429047,00